Nr. 185 (15.264). Lwów, środa 16. sierpnia 1939. Rok LX.
Ч. … (15.264). Львів, середа 16. серпня 1939. Ріп LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060.
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Широка дипльоматична акція держав осі.

ПЕРЕД ОТВЕРТОЮ СПРОБОЮ СИЛ.

БЕРЛІН, ПАТ. Наради в Зальцбурґу є головною темою розмов політичних німецьких кол, які коментують і розписуються на всі лади про „значіння цієї зустрічі" Кількох дипльоматичних коментаторів німецької преси висловлює думку про широко закроєну дипльоматичну акцію держав осі. „Гамбурґер Фремденблят" пише, що держави осі є „представниками нового ладу і необхідної ревізії на найріжніших теренах". Далі заявляє, що всі обговорені справи між Італією та Німеччиною, отже і ґданська справа, можуть і мусять дійти до розвязки. По розмовах у Берхтесґаден — подає щоденник — тепер ясніше ніж колинебудь, що ґданська справа і відношення до неї західніх великодержав мусить стати пробним каменем, чи можна порозумітись. НИЗКА ТАКИХ ЯВНО ІНСПІРОВАНИХ ЗАЯВ ДОКАЗУЄ, ЩО ДЕРЖАВИ ОСІ РІШИЛИСЬ В ТЕПЕРІШНІЙ ФАЗІ ЕRРОПЕЙСЬКОЇ КРІЗИ НА ОТВЕРТУ І ВИРАЗНУ СПРОБУ СИЛ СТАВЛЯЮЧИ ПІД ДИСКУСІЮ В ЦІЛІЙ ШИРИНІ СПРАВУ ВПЛИВІВ НА КОНТИНЕНТІ І В СВІТІ. ТОМУ НЕ ПОВИННА НІКОГО ЗАСКОЧИТИ ШИРОКО ЗАКРОЄНА ДИПЛЬОМАТИЧНА ІНІЦІЯТИВА ДЕРЖАВ ОСІ.

НІМЕЧЧИНА ВЖЕ УСТІЙНИЛА СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО ҐДАНСЬКОЇ СПРАВИ.

РИМ, ПАТ. Аґенція Інфор пише, що розмови в Зальцбурґу мають історичне значіння з огляду на поважне міжнародне положення. Між проблемами, що їх розглянули, на першому місці була ґданська справа, супроти якої Німеччина устійнила своє остаточне становище. Римські офіційні кола зберігають в цій справі повну і зрозумілу резерву. Засадничий висновок з розмов такий — як зазначує берлінський комунікат — що ніякі дальші розмови вже непотрібні. Від нині закордоном не можуть мати найменшого сумніву щодо суцільности осі і треба буде закинути здогад про здогадну розбіжність поглядів держав осі та держатися дійсности, що між Римом і Берліном осягнено порозуміння щодо проблем, які зависли та треба буде розвязати.

В. Ґайда коментуючи на сторінках „Джіорнале д' Італія" висліди розмов у Зальцбурґу полемізує зі західно-европейською пресою, яка писала, що Італія не має ніякого інтересу у Ґданську і не схоче рискувати війни за Ґданськ. Ґайда пише, що ґданська проблема звязана з іншими проблемами, що їх створив версайський трактат і зі станом, що його постійно погіршувала політика Ліґи Націй. Ґданськ є епізодом боротьби за зміну договорів, що необхідна у хвилині, коли Франція і Англія рішили зробити з Ліґи Націй інструмент своєї політики. Вона має зберегти геґемонію тих великодержав загрожуючи шлях Італії і Німеччині до нових земель і сирівців. Ґданська проблема є для Італії тим, чим для Німеччини італійські ревіндикації. Італія і Німеччина згідні в ревізійній політиці, яку можна би здійснити, якби західні великодержави не противились ревізії. Аґресивна політика Анґлії і Франції, що кермується змаганням до геґемонії, заохочує Польщу не лише противитись кожному проектові розвязки ґданської справи, але теж нарушує честь такої великодержави як Німеччина. Надії Франції і В. Британії мусять розвіятись, що вдасться розеднати Італію від Німеччини й обмежити ґданську справу виключно до німецької проблеми. Зустріч у Зальцбурґу є останньою осторогою під адресою демократій, що заохочують Польщу провокувати Німеччину. Солідарність обох народів осі не вимагає нової проклямації. Вона ефективна і може бути активна у хвилині, коли не можна буде стерпіти зневаг і погроз демократій та може перемінитись у правдивий воєнний акт.

„Ляворо Фашіста" пише, що великі демократії займаються Ґданськом не з любови до Польщі, але щоб загородити дорогу до справедливости, яка повинна панувати між народами.

АБО ЗМІНЯТЬ ПОЛІТИКУ АБО НЕХАЙ ПРИГОТУЮТЬСЯ НА ВІЙНУ.

ПАРИЖ, ПАТ. Начальний публіцист „Фіґаро" д' Омерсон стверджує: Італія і Німеччина звертаються до Франції з домаганням: „Згодіться на якісь концепції або подбайте про концесії від ваших союзників". Десять разів ми пішли вже — пише публіцист — на такі пропозиції. Десять разів Европа вийшла з цих торгів ще більше недужа і мир ще більше непевний. Отже нехай ніхто не обманюється. Держави осі не дістануть від нас нічого ні від наших союзників, ні підступом, ні застрашуванням. Держави осі мусять підготовити свою політику до дійсности або нехай підготуються на війну.

„ТАЙМС" ПРО РЕВІЗІЮ МИРНИХ ДОГОВОРІВ І ҐДАНСЬКУ СПРАВУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Таймс" помістив статтю про ревізію мирних договорів і про справу Ґданська, над якою радили в Зальцбурґу. Тому займається гаслами самовизначення населення Ґданська, про які говорив Форстер і пише з іронією: Дивно звучить в устах Форстера заява, що населення Ґданська має право займатися долею вільного міста, бо сам є баварцем, якого призначив канц. Гітлер без найменшого права ґавляйтером міста. Цей молодий чоловік — пише іронічно „Таймс" далі — не є типовим репрезентантом правдивих ґданських родин, які створили багатство міста працею своїх поколінь і звичаєм та поглядами пригадують громадян інших ганзеатських міст. Між старшими ґданськими громадянами велике невдоволення з приводу замішання у справах цього балтійського порту. Згадуючи про запевнення Форстера, що польські воєнні погрози, провокаційні промови і статті змушують Німеччину до виступів проти Польщі, „Таймс" підкреслює, що таке перекручування правди не може нікого збаламутити. Населення Ґданська добре знає, що канц. Гітлер загнив ґданську справу. Дня 28 квітня Гітлер зірвав порозуміння з Польщею висуваючи одночасно домагання звороту Ґданська і шляхів через Поморя. Від тієї хвилини справа Ґданська загрожує мирові Европи. У справі Ґданська можливі переговори, якщо Німеччина виявить подібну поміркованість і почуття міжнародньої відповідальности, яке виявила Польща. В. Британія та інші краї готові протиставитись рішенням німецьких провідників, що дана европейська справа обходить лише Німеччину і мусить бути поладнана по думці німецьких вимог. Не може бути мови про мир в Европі, доки яканебудь держава займає таке неможливе становище супроти інших. Єдиним …ділком такого становища те, що воно згодом обєднує всіх проти себе.

Наради у Варшаві і в Льондоні.

ЛЬОНДОН, 4. 8. ПАТ. Льондонські щоденники пишуть, що мін. Бек знову відбув довшу розмову з британським амбасадором у Варшаві Кенардом. Анґлійська преса пише, що британський амбасадор розмовляв двічі довго з мін. Беком цього тижня. Одночасно польський амбасадор Рачинський розмовляв з льордом Галіфаксом і постійним підсекретарем у Форін Офісі сер Кедоґеном. Ці розмови — пише преса — торкались фіналізації британсько-польського договору взаїмної допомоги, що заступить порозуміння, яке існувало від Великодня у формі односторонньої заяви.

—o—

Оживлена діяльність німецької кольоніяльної ліґи.

БЕРЛІН, 14. 8. ПАТ. Німецька кольоніяльна ліґа під проводом ґен. Епа розвиває що раз то ширшу діяльність. В останньому часі поважні партійні і півофіційні видання присвячують багато місця ревіндикації німецьких кольоній. На сторінках офіційного партійного видання „Шулюнґсбріф" забирає слово ґен. фон Еп підкреслюючи, що Німеччина крім правного має ще моральний титул до кольоній, бо ніхто інший лише німці уможливили всім державам піонірську працю в Африці своїми винаходами з ділянки медицини та хемії, які щойно уможливлюють білій людині життя у тропікальнім кліматі. Завдяки цим винаходам німці стали добродіями місцевого населення. Хочемо бути необмеженими власниками кольоній — пише Еп — бо інші народи не всилі навіть використати свого власного життєвого простору. Тому теперішній стан мусить змінитися.

Естонія і Латвія узгіднюють свою політику.

РИГА, 14. 8. ПАТ. В понеділок приїхав до Латвії естонський міністр закордонних справ Сельтер з візитою до латвійського міністра закордонних справ Мунтерса. Преса пише, що візита Сельтера має приватній характер. Мін. Мунтерс приняв мін. Сельтера в м. Сіґульда.

Чи дійде нарешті до анґльо-французько-совітського пакту?

Ранком 10. серпня до Ленінграду прибули численні військові місії, англійська і французька. Сталося те, що за виразом Чемберлена, не мало прецеденсу. Прибули військові місії двох держав до третьої, щоб почати переговори про військове співробітництво, хоч досі ніякого політичного пакту поміж ними покищо нема.

Здійснилися бажання Москви, які вона висловлювала і підчас дипльоматичних переговорів у Москві цього літа і підчас чотиролітнього істнування безплодного французько-совітського пакту. Здається, поступилась Англія через складне міжнародне становище в Азії, але всі ці міркування, чому саме щось сталося, річ уже другорядна. Найважливіше — доконаний факт.

Мимоволі виринають питання, чи матимуть якийнебудь реальний наслідок військові переговори в Москві. Очевидно, пророкувати напевне не можна (хоч це найлекша річ!), але є деякі обставини, які можуть освітлити сучасність, а може й найближчу майбутність.

МОСКВА БЛИЖЧЕ БЕРЛІНА.

Час до часу у пресі зявляються вістки про можливість зближення між Совітами і державами осі. Теоретично це цілком можливе, без огляду на славнозвісний протикомінтернівський пакт. У всякому разі на нашу особисту думку між московською і берлінською ідеольоґією можна знайти значно більше спільних точок, ніж між московською і льондонською.

Лявірувати поміж державами осі і державами новонародженої Антанти довго не можна. І Москва мусіла дійти до якогось певного вирішення. Отже з ким?

За перших поверсальських років і за часів розквіту рапальських відносин совітська преса цілком підтримувала німецьку тезу, що Німеччина була жертвою, оточуваною державами Антанти, що держави Антанти по суті винні в почині до війни. Надалі встановився погляд, що світова війна — це взаємна справа всіх капіталістично-імперіялістичних держав. І такий погляд істнував у Совітах досить довго.

ЛЕКЦІЯ У „ПРАВДІ".

Як відомо, виходить у Совітах ґазета — орґан Центрального Комітету всесоюзної комуністичної партії „Правда". Тобто те, що сказане на її сторінках, мусить уважати за безсумнівну правду кожний большевик партійний і непартійний. І ось у цій „Правді" підчас самого розпалу зусиль Стренґа, щоб дійти до якогось порозуміння з Молотовим (17. липня), зявляється навіть не стаття, а лекція (читайте й навчайтеся!) одного з редакторів відділів ґазети, професора Єрусалимського „До 25-річчя світової імперіялістичної війни", хоч до роковин початку війни ще не дійшло. І в цій лекції на цілу сторінку ґазети зазначено, що німецький імперіялізм перший почав творити військово-політичні бльоки, перший почав загрожувати іншим імперіялізмам, перший почав підштовхувати Австро-Угорщину до війни з Сербією, перший оголосив війну Росії. „Винуватцями війни були імперіялісти всіх країн, але головним її спричинником був німецький імперіялізм". Цитують там навіть з творів Леніна, що „група німецьких капіталістів була більше хижацька і більше розбишацька, ніж ґрупа анґльо-французько-російська".

Отже лекція ця робила в СССР, як люблять там зазначувати, настанову суто протинімецьку, значить, така настанова виходила з Центрального Комітету, політбюра, секретаріяту (відомо там добре, хто за ним усім криється). Отже не може бути (принайменше на деякий час) мови про політичне зближення Москви з Берліном.

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ.

Ну, а якаж настанова щодо Антанти, щодо пакту з нею?

Крапки над „і" в цьому відношенні „Правда", ця туба Кремля, покищо не поставила. Зусилля Стренґа покищо нічого не дали реального. Навіть до приїзду англійської і французької військової місії становище досить стримане. Правда, ці місії зустріли в Ленінграді офіційні представники СССР, але хто саме?

Начальник штабу ленінградської військової округи комбриг Чібісов (а чому не сам командант округи командарм 2 ранґи Мерецков?!), заступник начальника штабу балтійської фльоти капітан 2 ранґи Рамішвілі (а чому не сам командант балтійської фльоти, фляґман 2 ранґи Трибуц?!), ну й командант Ленінграду майор Дмитрієв. А тимчасом у складі місій, що приїхали, є адмірали і ґенерали.

Але можна думати, що до військових переговорів у СССР поставилися цілком поважно: кращого й відповідальнішого складу делеґацій рада народніх комісарів СССР не могла призначити. Адже як-не-як до складу цієї делеґації ввійшли сам нарком оборони маршал Ворошилов, начальник ґенерального штабу робітничо-селянської армії командарм І ранґи Борис Шапошніков, народній комісар військово-морської фльоти фляґман фльоти 2 ранґи Ніколай Кузнєцов, заступник наркома оборони, начальник повітряних військових сил СССР командарм 2 ранґи Лактіонов і заступник начальника ґенерального штабу комдив Смородинов.

СТАЖ СОВІТСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ.

Без огляду на не цілком може для самолюбства Кремля задовільний склад прибулих місій, до складу совітської делеґації ввійшли найвідповідальніші діячі армії, фльоти і повітряних сил.

58-літній „перший маршал Совітського Союзу", хоч і не має військової освіти, хоч його подвиги за часів громадянської війни творяться в більшости тепер, але якнеяк, а він має стаж наркома, бо перебуває на цьому становищі від 6. листопада 1925 року. Величезна реорґанізація совітського війська на суші, на воді та в повітрі проходила під його безпосереднім проводом. Ну, а крім того цеж член політбюра, „сталінський нарком", довірена особа „вождя". Хто міг би бути кращим і відповіднішим головою совітської делеґації підчас військових переговорів, коли вирішено довести їх до (безумовно корисного для СССР) кінця?!

Найближчий помічник його — це безумовно найкращий і чи не найталановитіший військовий „спец" у цілому СССР, Борис Шапошніков. З походження інтеліґент, він скінчив реальну школу, московську військову школу та академію ґенерального штабу в році 1910. За часів світової війни дійшов до становища начальника штабу кавказького фронту. Року 1918 добровільно вступив у червону армію. Займав найвідповідальніше становище начальника оперативного управління польового штабу. Це він у дійсності виробляв усі оперативні пляни за часів громадянської війни. Кажуть, що 1920 р. плян, що він його виробив, діяметрально ріжнився від пляну Тухачевського. Року 1921 дістав іще досить рідкий орден червоного прапору. А потім заступник команданта військ ленінградської округи, командант військ московської округи, начальник ґенерального штабу (1928), начальник військової академії (ґенерального штабу), командант військ ленінградської округи і з року 1937 знову начальник ґенерального штабу. Плодючий військовий письменник.

Стаж великий, особливо коли взяти під увагу обставини, в яких він його пройшов. Досить сказати, що коли 20. листопада 1935 р. його затвердили командармом І ранґи, то з призначених тим самим наказом 5 маршалів, 5 командармів І ранґи і 10 командармів 2 ранґи досі залишились тільки маршали Ворошилов і Будьоний та командарм І. ранґи Шапошніков. Варто тут ще сказати, що з шістьох членів суду, які судили в червні року 1937 Тухачевського та інших, досі залишився тільки один командарм І. ранґи Шапошніков.

Що він і досі користується цілковитим довірям, може свідчити той факт, що в березні цього року йому, звичайному членові партії, хоч і з року 1930, доручили зробити на XVIII комуністичному зїзді великий фаховий реферат, після якого нагородили його „довгими, бурхливими оплесками". Бездоганний, і досі англ. розділ серед буйного ще волосся зі значно посивілими висками (58 років уже минуло!), виголене обличчя, з правильними рисами, гострими очима, енерґійним підборіддям. О, така людина може бути добрим контрпартнером у складній грі переговорів!

Кузнєцов — це молода людина, перший нарком військомор фахівець (попередні були тільки політичні діячі), але суто совітського походження. Він скінчив совітську морську академію. На своє становище перейшов з відповідального команданта тихоокеанської фльотою. Він користується популярністю, бо „сам" Жданов називає його „боевим наркомом". Пережив загибель 13 фляґманів, яких визнано за „ворогів народу".

Із совітської ґенерації є і Лактіонов; Смородинов — старшина ще царської армії.

Не треба ще забувати, що до складу найвищої військової ради, яка очолює все військове, входить Сталін, а до найвищої військово-морської ради, його найближчий співробітник, також впливовий тепер секретар ЦК Жданов. Отже переговори ці будуть відбуватися не тільки під політичним впливом секретаріяту ЦК, але й, так би мовити, під фахово-військовим.

Все зазначене ніби говорить за те, що Москва вирішила піти на підписання пакту з Францією й Анґлією, щоб зробити його якнайсприятливішим для себе. Вона вважає, що в теперішньому стані вона не тільки може ставити вимоги, але й надіятися, що їх виконають.

Чи підуть військові місії Анґлії і Франції на ріжні уступки, побачимо може вже з першого ходу цих переговорів. Гл. Л.

З польської преси.

Румунія на воєнній стопі.

„У четвер, 8. серпня, румунський прем'єр Калінеску, що саме переводив інспекцію фабрик військового промислу на західних узбіччях Трансильванських Альп, перервав — як пише „Газета Польська" з 14. 8. — свою подорож та швидко вернувся до Букарешту, де зараз відбув довгу нараду з міністром закордонних справ Гафенку. Негайно після цієї наради оба міністри розмовляли телефонічно з королем Карлом, що відбуває відпочинкову подорож по східній частині Середземного Моря. Три дні пізніше король Карло конферував з президентом Туреччини Ісметом Іноні.

Причиною всієї тої румунської метушні були дипльоматичні рапорти, що їх у Букарешті дістали з західньо-европейських столиць, зокрема з Берліна і де передбачено можливість якоїсь наглої німецької акції здовж річища Дунаю.

Як дуже поважно оцінюють у Букарешті ситуацію доказує факт, що темпо військової концентрації, розпочатої вже кілька днів передтим, незвичайно приспішено. Урядових вісток на тему концентрації, очевидячки нема, але в Букарешті отверто кажуть, що **Румунія в сучасній хвилині має під зброєю поверх 450.000 вояків, згрупованих над мадярською та болгарською границею.** Концентрація відбувається далі і в таких розмірах що для збірки жнива треба було зорґанізувати т. зв. „допоміжну службу", головно з молоді у віці перед бранкою.

Трудно затаїти, що мадярсько-румунський антагонізм, що його спричинило прилучення Семигороду до Румунії, дуже гострий і у відповідній атмосфері міг би заваготіти на настроях маси. Вперті, хоча авторитетно нізвідки не підтверджені чутки про оферту Німеччини на адресу Мадярщини: дати їй Словаччину за впущення німецького війська на мадярську територію, засвідчують, що в деяких закордонних колах перспективу мілітарної мадярсько-німецької співпраці не вважають за цілком неможливу.

Одначе — пише „Газета Польська" далі — в Берліні ніхто не може мати надії, що наступ на Румунію лишиться льокальним конфліктом. Відомо, що Анґлія та Франція дали Румунії формальну ґарантію кордонів та запевнили їй активну військову допомогу на випадок, якби Румунія стала предметом аґресії. Може бути, що німецькі оптимісти рахують на те, що поведінка Румунії буде така, як Чехословаччини у березні цього року. На думку „Газети Польської" цей німецький оптимізм ішов би задалеко.

Спираючись на союзи та гарантії, Румунія напевно не дасть видерти собі без боротьби ні свободи, ні територій, за яких зединення вона століттями змагалася.

Не виключене — кінчить „Газета Польска", — що алярми про спрямування німецького натиску в південно-східному напрямі є або переборщені, або свідомо поширювані Берліном для відвернення уваги від властивої цілі майбутнього удару. Якби воно й не було, Румунія стоїть у поготівлі. Вона має нині пів міліона рушниць на кордонах та далі веде військову підготову. Хоча румунська армія має ще деякі недостачі, та всеж не можна легковажити ні її організації, ні вишколу, ні її технічного матеріялу. За останніх 18 місяців Румунія видала на зброєння 40 міліярдів леїв, тобто півтора рази більше, ніж мав давніше звичайний румунський буджет. Сила опору румунського війська, зокрема в гористому терені західної смуги краю, була б таки дуже поважна.

Німці висувають справу ревізії східних кордонів.

„Курієр Польскі" пише:

„Дуже важко зглибити міркування та наміри Гітлера. Льоґіка в цьому випадку тимбільше зрадлива, бо, як сказав про Гітлера один з французьких політиків: може бути, що Гітлер це ґеніяльна людина, але чи вона також розумна?

Цей погляд французького політика про Гітлера як політика варто мати перед очима, коли стежити за розвитком завдань, які ставить собі німецька офіційна політика.

Бо згідно з повідомленням „Курієра Варшавского" (з 12. 8.) — берлінський півофіціяльний „Анґріф" ставляє як актуальне завдання німецької політики — перебудову цілого Сходу Европи.

„Щоденник („Анґріф") — пише „Курієр Варшавскі" — звертає увагу на окремішне значіння зустрічі Чіяна-Рібентропа в сучасному політичному положенні. Нехай знають західні демократії, пише „Анґріф", що наслідком паризьких мирових договорів повстає ціла низка ревізіоністичних проблем, які зовсім певно мусять мати свою розвязку. Без переведення цієї ревізії Европа не буде мати миру. До тих проблем належить також — заявляє „Анґріф" — комплекс кордонів на Сході Европи".

Отже німецька політика не обмежується агресивним наступом на відтинку Ґданська, але замахується на „цілу низку ревізіоністичних проблем, на комплекс кордонів на Сході Европи".

Акт обвинувачення німців.

Катовицька „Польонія" оськак пише про цивілізаційні заслуги Німеччини:

„Це правда, що німці найуспішніше воювали. У них увійшли уже у традицію „свисток паперу" і кожна брехня, кожна ошука, грабунок, воєнне страхіття. Вони уліпшили систему шпіонажі та пропаґанди. Вони застрикнули Леніна у хворий орґанізм Росії. Вони проголосили світові невідомі раніше засади про красу, пожиток та велич війни. Вони видали знаменитих теоретиків та апольоґетів воєнного злочину: Мольткого, Людендорфа, Клявзевіца та інших.

Німці ввели трійливі ґази і розкидували хоробиотворні бактерії. Вони доказали доцільність затоплювати пасажирські кораблі та масакрувати цивільне населення по містах. Вони потоптали людяність і втоптали її у криваве болото. І коли не зважаючи на всі уліпшення програли, то тільки тому, що навчили своїх противників метод війни, заразили їх власною недугою і зустрілись з потугою майже цілого світу".

„Польонія" не жалує сильних висловів, таких сильних, яких ми ще в польській пресі від хвилини загострення німецько-польських відносин не читали. Це свідчить що польсько-німецька криза досягла вже свого вершка.

Як виглядає харчева справа в Европі.

У звязку з аґресивною політикою держав т. зв. „осі" і можливостями вибуху війни, майже всі народи зачали — як пише „Глос Народови" з 13. 8. працювати над зорґанізуванням апровізаційного апарату, щоб населення з часі воєнної акції мало забезпечену доставу найважніших харчів. Цікаве теж, як виглядає самовистачальність окремих держав щодо продукції харчів.

На основі досвідів, що їх зробили останніми часами, **найменше самовистачальними під харчевим оглядом є: Англія з 25 відс**отковим покриттям внутрішньої потреби, **Норвеґія з 43 відс. та Швайцарія з 47** відсотками. Поважні надвишки мають: **Арґентина, Австралія, Нова Зеляндія та Канада** і тому всі оці країни відіграють поважну ролю як експортери харчевих продуктів. З европейських країн продукують більше, ніж потребують: **Мадярщина на 21 відсоток, Румунія на 10 відс., Болгарія на 9 відс., Югославія на 6 відс., Польща на 5 відс.,** Данія на 3 відс. та **СССР на 1 відсоток** (?!).

Держави, що продукують менше ніж їм треба, такі: Голяндія покриває власні потреби на 67 відс., Греція на 80 відс., Німеччина на 80 відс., Швеція на 91 відс., Італія на 95 відс., Злучені Держ. П. А. на 91 відс., Бразилія на 96 відс., та Японія на 95 відс.

Так виглядає самовистачальність харчевої продукції в головних державах світу. Проте деякі держави, як от Анґлія, Франція, Голяндія тощо свої недостачі можуть доповнити довозом з кольоній.

Кілько є німецьких збройних сил у Ґданьску?

„Ілюстровани Курієр Цодзенни" ч. 244. з 15. п. м. подає на основі німецьких джерел, що на території Ґданська є такі збройні сили: Три полки піхоти, 1000 вояків ґданської „гаймвери", три полки поліції, дві ґрупи панцирної зброї, два відділи мотоциклістів, три протилетунські батерії по 6 гармат, 36 панцирних гарматок, 4 полеві гармати 77-мм. кілька 150-мм. надбережних гармат.

—o—

Німеччина домагається від Мадярщини дозволу на перемарш військ?

ЗДОГАДИ ЛЬОНДОНСЬКОГО ЩОДЕННИКА.

Льондонський „Сандей Таймс" твердить, що Німеччина робить сильний натиск на Мадярщину, домагаючися згоди на перемарш німецьких військ. Невідомо, чи мадярський уряд на те погодиться, навіть під загрозою наступу на Будапешт. Інші анґлійські часописи висловлюють здогади, що предметом зальцбурзьких нарад була також Мадярщина та Югославія.

Індійські війська на кордоні Єгипту?

ІТАЛІЯ ПРИГОТОВЛЮЄТЬСЯ ДО ОФЕНЗИВИ НА СУЕЗЬКИЙ КАНАЛ.

Як подає „Юнайтед Прес" з Каїра, небавом наспіють до Єгипту відділи анґльо-індійської армії, щоб скріпити охорону західного кордону Єгипту. В понеділок мають причалити у перших днях тижня транспорти 7-ох тисяч індійських вояків ріжних родів зброї.

Ходять поголоски, що Італія хоче заатакувати Суезький канал від Лібії, тому зосереджує війська на єгипетсько-лібійському кордоні.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Знак запиту на Мадярщині.

ЛЬОНДОН, 14. 8. Наради в Зальцбургу стали темою здогадів усіх закордонних часописів. Одначе нічого конкретного вони не подають, обмежовуючися до снування найфантастичніших плянів.Назагал однозгідні голоси закордонної преси в тому, що одною з тем нарад у Зальцбургу були мадярські справи. Німеччина буцім то рішена зробити якнайсильніший натиск на Мадярщину, зокрема говорять про те, що канц. Гітлер буде домагатися в найближчих днях від Будапешту зміни уряду, до якого ввійшли би представники гітлерівців. Як що таке вдалося би Гітлерові перевести, то тоді ситуація виглядала би приблизно так, як перед аншлюсом Австрії. Одначе урядові кола сильно протиставляться німецьким домаганням. Всі вістки про мадярсько-німецький військовий союз урядові кола здементували. Найбільш безкомпромісовим противником союзу з Німеччиною, хочби навіть за ціну прилучення Словаччини й Семигороду, вважають преміера Телекія. Велике враження викликала пресова конференція для представників закордонних часописів у Будапешті. Журналістам заявили на тій конференції, що за кожну згадку про поголоски, що німецький уряд домагався димісії преміера Телекія, грозить їм видалення з Мадярщини до 24 годин. Представник міністерства, який проводив пресовою конференцією, заявив, що таке доручення дав сам преміер особисто.

НАРАДИ ГІТЛЕРА З ҐРАЙЗЕРОМ І ФОРСТЕРОМ.

ЛЬОНДОН, 14. 8. Льондонські часописи пишуть, що канцлер Гітлер покликав був до Зальцбурґа Ґрайзера й Форстера, які були в неділю присутні підчас нарад Рібентропа з Чяном.

У ЗАЛЬЦБУРГУ ГОВОРИЛИ ПО АНҐЛІЙСЬКИ.

Райтер довідується з Берліна, що зальцбурські розмови відбувались в анґлійській мові, бо Рібентроп не знає італійської мови, Чяно — німецької.

СУТИЧКА МІЖ ІТАЛІЙСЬКИМИ ТА НІМЕЦЬКИМИ ВОЯКАМИ У ЛІБІЇ?

Як подає „Хвиля", у Лібії дійшло до інцидентів на тлі національних антаґонізмів між італійськими та німецькими вояками.

В одному форті, де стояли італійські та німецькі відділи, німецькі вояки в кантині висловлювалися зневажливо про італійців та про їхню боєздатність. Почув це італійський старшина, який убив німця, опісля дійшло до перестрілки між німцями й італійцями.

Маршал Бальбо відділив німецькі відділи від італійських. У Трієсті спинено дальші транспорти німецьких кольоніяльних військ до Лібії.

З ніяких інших джерел не потверджено тієї вістки.

У БОЛІВІЇ СКАСОВАНО ЦЕНЗУРУ.

ЛЯ ПАЗ, ПАТ. Новоіменований міністер пропаґанди скасував пресову цензуру в цілій Болівії.

ВІДКЛИКАНО ВІЗИТУ ГІТЛЕРА В МАДЯРЩИНІ?

„Хвиля" повідомляє: З Будапешту наспіла вістка, що заповіджену візиту Гітлера у Будапешті мадярський уряд відкликав.

—o—

СПОДІВАННЯ РУМУНСЬКИХ КОЛ.

„Пестер Льойд" повідомляє з Букарешту: Після промови Форстера сподіються в румунських колах, що питання Ґданська вдасться розвязати без проливу крови.

—o—

ТЕРОР У ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Хтось кинув бомбу у гурт жидів; 12 осіб ранених, з того 6 важко. Двох арабів убило арабського старшину з протитеррористичних формацій. Влада заборонила виходити з мешкань по півночі, перевела ревізії та зловила убивника.

—o—

ВІЦЕМІНІСТР СОКОЛОВСЬКИЙ ВЕРНУВСЯ З ВІДПУСТКИ.

ВАРШАВА, ПАТ. Віцеміністр торговлі та промислу М. Соколовський вернувся з відпустки та обняв урядування. Він заступатиме мін. Романа, що почав відпустку.

Сензація, якої не було.

Цими днями появилось кілька заміток у польській (цим разом для відміни в ендецькій, або до неї зближеній) пресі про якісь розмови поміж поляками й українцями. Цим разом — теж для відміни — ці розмови нібито скінчились успішно. Перший про це подав вістку „Ґонєц Варшавскі", за ним повторило її львівське „Слово Народове", та найбільш сензаційно написав про це „Дзеннік Познаньскі" з 13. ц. м. у замітці п. н. „Догадалісьми сен з українцами". Читаємо там: „Зі Львова надійшла вістка, що між офіціяльними чинниками польськими та українськими відбувалися в останніх часах важні наради, які довели до узгіднення спірних польсько-українських проблем". Отож на підставі інформацій, які ми дістали з українських компетентних політичних кол, можемо ствердити, що ця і подібні їй вістки (про успішність якихсь переговорів) — неправдива. Ніяких польсько-українських розмов між офіціяльними чинниками, які довели б до узгіднення польсько-українських справ, не було.

Як вивезено з Праги тайні пляни британської адміралії?

ЛЬОНДОН, АТЕ. Як подає „Сандей Діспеч", у березні ц. р., напередодні окупації Праги, велике зацікавлення викликав у Льондоні приїзд 11 чехів з фабрики Шкоди, що літаком втекли з Праги та причалили на летовищі в Кройдоні. До тих загадочних 11-ох пасажирів не допущено навіть журналістів; анґлійська преса губилася в здогадах щодо цілі їхнього приїзду.

Щойно тепер загадка вияснилася. Як пише „Сандей Діспеч", з початком 1939. р. анґлійські військові фабрики були так завалені роботою, що анґлійська адміраліція мусіла віддати деякі замовлення, зокрема виконання деяких важних частин воєнних кораблів, чеській фабриці Шкоди; в тому часі ніхто не сподівався в Льондоні, що німецька армія займе Чехію. Для нагляду над виконанням тих замовлень вислано до фабрики Шкоди високого урядовця анґлійської адміраліції з плянами та рисунками корабельних частин.

Коли в березні німецька армія несподівано увійшла до Чехії, анґлійська команда вислала 14. березня окремий наказ до свого представника у фабриці Шкоди, щоб того самого дня вернувся до Льондону. Урядовець замовив негайно спеціяльний літак голяндської летунської лінії в Празі. Зчерги запропонував чеським інжинірам, які працювали над британськими замовленнями, щоб летіли до Англії та не наражувалися на те, що німці будуть старатися вимусити від них зраду плянів.

Тепер вони працюють в анґлійській фабриці зброї.

З Карпатської України.

АДМ. ГОРТІ ПОДОРОЖУЄ.

Реґент Мадярщини адмірал Горті відбув на днях інспекційну подорож по словацькій та карпато-українській території, яка недавно увійшла у склад Мадярщини.

Старий віком державний керманич їздив автом дуже поволі, але в околицях, відомих з української національної свідомости, він майже не спинювався і **даремні були зусилля подати йому особисто меморіял про дійсне положення та дійсні настрої серед карпато-українського населення.** Нпр. перед приїздом до містечка Долгого мадярська жандармерія просто арештувала кількох громадян, про яких ходили чутки, що вони за всяку ціну намагатимуться зацікавити адмірала Гортія долею українського села. Їх зараз випустили на волю, як тільки Горті зі своїм почотом виїхав з Долгого в дальшу дорогу. Довше затримався адм. Горті в Солотвинських Долах, де оглянув копальні соли і розмовляв з робітниками мадярами, та в Ужгороді, де м. ін. відбув довшу конференцію з єпископом Стойкою. Особи з оточення Гортія переказують, що він був захоплений величавою карпатською природою, але звернув також увагу на нужденний вигляд населення.

У звязку з побутом адм. Гортія у Карпатській Україні появилась непровірена чутка, що барон Переній запросив був до себе на розмову одного українського діяча (мабуть д-ра Бращайка). Чи ця зустріч відбулася і про що конферували — не відомо.

—o—

Швайцарія хоче зберегти невтральність.

ПРОМОВА ЧЛЕНА ШВАЙЦАРСЬКОГО УРЯДУ ТА КОМАНДАНТА КОРПУСУ.

ЦІРІХ, ПАТ. З нагоди відкриття вистави член швайцарського уряду, що керує закордонними справами, виголосив промову. Він заявив, що Швайцарія рішена за всяку ціну зберегти невтральність. Якщоб якась держава бажала помогти їй, то хіба на бажання швайцарського уряду.

Командант першого швайцарського корпусу заявив у радієвій промові, що швайцарська армія відповідає всім вимогам сучасної техніки, готова до скорої мобілізації та є вповні здібна до оборони краю.

—o—

Голова японської делеґації на переговори з Анґлією виїхав з Токіо.

ПЕРЕГОВОРИ ПЕРЕРВАНІ.

ТОКІО, ПАТ. Голова делеґації японської влади з Тієнтсіну на переговори, ґен. Муто, вернувся з Токіо зі своїми співробітниками.

У пресовому інтерв'ю заявив він, що Японія мусіла перевести бльокаду британської концесії у Тієнтсіні з огляду на потреби військових інтересів та щоб не допустити до загострення взаємин між британськими представниками та японським військом на Далекому Сході.

Дальше він підкреслив, що у токійських переговорах японська сторона щиро зясувала своє становище та висловив жаль, що становище Англії не дало змоги довести переговорів до позитивного висліду. Він з признанням висловився про британського амбасадора у Токіо Крейґі, який розуміє японське становище. Переговори не повелися з вини британського амбасадора у Чункіні Клерка, який зле інформує свій уряд про положення на Далекому Сході.

Що писало „Діло" 50 років тому

16 серпня 1889 року.

НАШІ СЕРЕДНІ ШКОЛИ.

За дві неділі пічнеться в наших середніх школах новий шкільний рік. Якби хто народи нашого краю хотів судити на підставі шкільної фреквенції, то наш нарід вийшов би найменш культурним. На 3 мілїони поляків (в тім числі міститься теж багато жидів) до галицьких ґімназій ходить 8.000 польських учеників, на 320 тисяч німців — 750 німецьких учеників, на півтретя мілїона українців — тільки 1800 учеників. Отже у поляків 1 ґімназійний ученик припадає на 375 душ, у німців 1 на 400, в українців 1 на 1400! Ці числа повинні нас дуже засоромити. Ми хвалимося, що ми нарід вже давно культурний, що еже Ярослав Мудрий закладав школи й що ми тогді вже мали своїх учених та письменників — а нині, де двері до просвіти стоять для всіх настіж, ми користаємо з того так мало, без порівняння менше, як інші народи.

З УКРАЇНСЬКО-НАРОДНЬОГО ТЕАТРУ.

В Любачеві дасть наш театр тільки дві вистави, а саме в суботу 17. серпня і неділю 18. серпня. В суботу виставлять історичну трагедію О. Барвінського „Павло Полуботок", а в неділю в день уродин нашого цісаря, відбудеться святочна вистава. Перед виставою всі артисти і артистки у народніх строях відспівають народній гимн, опісля слідуватиме живий образ, а щойно потім відіграють відому оперу на 3 дії С. Артимовського „Запорожець за Дунаєм". З Любачева їде наш театр до Яворова, де дасть шість вистав; пічнуться вони вже 20. серпня.

В НАЙБЛИЖЧИХ ДНЯХ ВИРІШИТЬСЯ СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ ДО ЕВРОПЕЙСЬКИХ СПРАВ.

ТОКІО, ПАТ. Прем. Гіранума провів неділю на морському березі коло Гаями, в понеділок зложив цісареві звіт про найновіші наради уряду.

Як інформують з японських урядових кол, у першій половині цього тижня прийде до остаточного рішення щодо становища Японії до теперішньої ситуації в Европі.

—o—

ЗДОГАДНИЙ ВИСЛІД НАРАД У ЗАЛЬЦБУРҐУ.

ПАРИЖ, 14. 8. Як подають поголоски, що кружляють у дипльоматичних колах, то вислід конференції в Зальцбурґу був такий:

1. Італія дає Німеччині повну підтримку у ґданській справі. 2. Поділ впливів Німеччини й Італії від Балтику по Еґейське Море, при чому доменою італійських впливів стали би балканські держави, зокрема Греція, Болгарія та Югославія. 3. Держави осі спільно натиснуть на Мадярщину, щоб вона заключила військовий союз з Німеччиною та Італією. 4. Взаміну за такий союз Мадярщина дістане Словаччину та обіцянку підтримати її семигородські домагання. 5. Мадярщина віддасть Німеччині свої військові бази й дозволить на перемарш німецького війська на мадярську територію. 6. Румунія стане спільним тереном німецьких та італійських впливів.

Деякі з тих точок буцімто викликали поважні застереження Мусолінія. Нпр. справа Ґданська. Правда, Мусоліні обіцяв підтримку, але бажав, щоб Німеччина покищо стосувала мирні засоби.

„НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА ВЖЕ ЗАВТРА ПОЧНУТЬ МАРШ".

ЛЬОНДОН, 14. 8. Анґлійська преса, яка не має ніяких даних із нарад у Зальцбурґу намагається вдоволити своїх читачів неймовірними фантазіями. Між ін. „Дейлі Геральд" пише, що **Гітлер виголосить завтра промову до німецького народу та німецькі війська почнуть одночасно похід...** Одначе всевідучий часопис не пише, куди Німеччина почне похід. Поважніша анґлійська преса запевнює, що такі вістки будуть появлятися аж до партійного конґресу в Нірнберґу та що вони є дальшим ходом війни нервів.

НІМЕЦЬКИХ ЖИДІВ ПОСЕЛЯТЬ У ПАЛЕСТИНІ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. У найближчому часі виїде до Риму й до Абісинії гурт експертів жидівського „Товариства Гільдеместкре", яке за дозволом влади займається справою жидівської еміґрації, до Риму а звідтіля до Абісинії, щоб розглянути можливість жидівської кольонізації в тому краю. Перші переїхали би до Абісинії 15.000 утікачів, які живуть в Австрії.

Перед кількома місяцями італійський уряд погодився, щоб деяка кількість жидів поселилася в Абісинії.

Правнича сторінка.

Колізія між обовязком адвоката і публіциста.

Дисциплінарний засуд д-ра Ст. Барана за статтю в „Ділі".

Дуже рідкий випадок був предметом розправи перед дисциплінарним судом Адвокатської Палати у Львові, який вирішував справу колізії між обовязком адвоката і публіциста на тлі часописної статті, якої автором був адвокат. У практиці нашої палестри є це перший випадок і тому зреферуємо ширше цю небуденну справу.

В Настасові, повіт Тернопіль у неділю 31. серпня 1936. р. озброєна ватага місцевих комунарів у числі коло 40 осіб напала вечором на місцеву читальню „Просвіти", у якій мала відбутись аматорська вистава, вбила там голову читальні Михайла Лапчака, поранила кільканадцять осіб і накінець пішла в село та здемолювала читальню і кільканадцять домів тих громадян, що гуртувалися біля читальні й виступали проти комуни. Напад і погром настасівські комунарі зробили тому, що того самого дня побито в сусідньому селі Чорториз після посвячення домівки тамошньої читальні одного з відомих провідників настасівських комунарів. Місцева поліція не могла сама спинити погрому і зробив це щойно більший відділ поліції з Тернополя, що прибув на місце автами. Справа стала голосна в краю, і „Діло" присвятило було їй навіть окрему передовицю.

Епільогом було арештування напасників, яких розпізнали пошкодовані, і карно-судова розправа, яка відбулася перед окружним судом у Тернополі від 9. до 12. лютого 1937. р. та засуд більшости обвинувачених, яких оборону вели адвокати д-р Кароль Погорілес з Тернополя і д-р Лев Ганкевич зі Львова; пошкодованих заступали місцеві адвокати д-р Степан Баран і д-р Дмитро Ладика. Перед процесом і в часі процесу появилися були нотатки в „Ділі" на тему згаданого процесу і в другій з нотаток дописувач „Діла" подав на основі вісток з кругів заінтересованих пошкодованих, що на кошти процесу прийшло до Настасова 1.800 золотих з Франції. Дальший фактичний стан подаємо з мотивації дисциплінарного присуду з 13. березня 1939. р., який щойно в цих днях доручено обвинуваченому д-рові Ст. Баранові.

„Після вироку в цьому процесі обв. д-р Степан Баран помістив у щоденнику „Діло" з 19. лютого 1937. р. ч. 36 вступну статтю під наголовком „Після настасівського процесу", де в кінцевому уступі знайшлося таке речення: „Настасівський процес виказав звязок наших комуністів з Комінтерном. На кошти оборони прислано з Франції поважну квоту 1.800 золотих. Видно, що також і інші комуністичні процеси, що зрештою і давніше було відоме, оплачує червона Москва через свої заграничні агентури. Користають з цього джерела передовсім жидівські адвокати, що працюють у комуністичних процесах."

„Змістом цієї статті почувся ображений адвокат д-р Кароль Погорілес, котрий, як це вище згадано, вів оборону обвинувачених спільно з адв. д-ром Л. Ганкевичем."

„Д-р Погорілес у свому донесенні проти д-ра Барана з 5. березня 1937. р. підчеркнув, що інкримінована стаття стоїть у стислому звязку з двома дешикарськими нотатками „Діла", якого кореспондентом є адв. Баран, а саме з нотатками зі 7. й 11. лютого 1937. р. У цих нотатках є згадка про те, що у згаданому процесі обняли оборону д-р Лев Ганкевич і д-р Кароль Погорілес, жидівський адвокат у Тернополі" — як теж згадка, що до Настасова прийшла з Франції почтовим переказом квота 1.800 золотих під неточною адресою одного з місцевих комуністів, а тому, що адреса була неточна, гроші відослано назад до Франції."

„Покривджений адв. Погорілес доглянув стислий звязок цих двох непідписаних нотаток з інкримінованою статтею адв. Барана з 19. лютого 1937. р. та притягнув до відповідальности д-ра Барана за посудження в неправдивий спосіб про поведінку суперечну з особистою і становою гідністю."

„Адв. д-р Баран признав, що дійсно є автором згаданої вступної статті в „Ділі" з 19 лютого 1937. р., зрештою підписаної повним іменем і прізвищем. Зате обвинувачений заперечив категорично, наче б від нього походили покликані вище комунікати, поміщені в „Ділі" з 7. й 11. лютого 1937. р. і наче б був кореспондентом „Діла" в Тернополі. Д-р Баран підніс на свою оборону, що від більше як 30 років займається публіцистичною діяльністю і поміщує в „Ділі" вступні статті на ріжні політичні, суспільні та загально-громадські теми і ці статті завжди підписує своїм іменем і прізвищем. Подібно малася справа і зі статтею з 19. лютого 1937. р., в якій обвинувачений виступив у характері публіциста, висказуючи свій загальний, чисто особистий погляд на становище, яке повинні займати українські адвокати в процесах, що мають комуністичне підложжя. Найкращим доказом того, що він давав тільки вислів своїм переконанням, а не мав наміру зневажити чи зneславити адв. Погорілеса, є на думку обвинуваченого обставина, що в тій самій інкримінованій статті є висказ, згідно з яким на думку обвинуваченого українська палестра на судовій салі не повинна бути речником комунізуючих осіб, тимбільше комуністів."

„Розглядаючи повищу оборону обвинуваченого, дисциплінарний суд прийшов до внеску, що вона заслуговує засадничо на віру і не відперто її нічим, коли йде про справу двох анонімових часописних нотаток з 7. й 11. лютого 1937. р., тимбільше, що і переслуханий у характері свідка адв. д-р Ганкевич, котрий у настасівському процесі виступав як оборонець спільно з покривдженим адв. Погорілесом зізнав на дисциплінарній розправі, що заінтерпельований ним у часі процесу обвинувачений д-р Баран заперечив, наче б згадані нотатки походили від нього. Той сам свідок зізнав дальше, що знаючи добре обвинуваченого і його публіцистичну діяльність, у якій завжди пише неанонімово, є переконаний, що д-р Баран цих нотаток зперед настасівської розправи в „Ділі" не помістив."

„Не можна теж відмовити слушности обороні обвинуваченого, що зі суспільного і громадянського становища — вільно йому було як довголітньому публіцистичному діячеві заняти у своїх пресових енунціяціях рішучо негативне становище щодо прийняття карної оборони українськими адвокатами в комуністичних процесах, або хочби з комуністичним підложжям. Таке становище обвинуваченого не є зрештою відокремлене, бо аналогічний погляд, коли йде про польську адвокатуру, знайшов уже віддавна свій дуже сильний вислів у якнайширших кругах польської преси і палестри. Отже аргументи, якими послуговується обвинувачений, не є чимось новим і з дисциплінарного становища не можуть підлягати якимнебудь застереженням чи замітам."

„Зате не може вдержатись оборона обвинуваченого, коли йде про цей уступ інкримінованої статті, в якому обвинувачений старається виказати звязок настасівських комуністів з Комінтерном і подає вісти про надіслання з Франції квоти 1.800 золотих на кошти оборони, а безпосередньо після цього поміщує речення, що такі процеси оплачує червона Москва, з чого користають жидівські адвокати, котрі працюють у таких процесах."

„Якщо б навіть приняти за правдиве твердження обвинуваченого, що він не мав наміру в чомунебудь образити адв. д-ра Погорілеса, — а це твердження заслуговує зрештою на віру в світлі цілости виясненъ обвинуваченого та знаходить теж посереднє потвердження у зізнаннях д-ра Ганкевича, котрий подав, що в настасівському процесі витворилася спеціяльно задражнена і напнята атмосфера між адвокатами обох противних сторін, — то всеж мусимо прийти до переконання, що стилізація інкримінованої статті була дуже необережна і виходила поза рями звичайної публіцистичної критики. А саме поданий у тій статті факт про надіслання грошей на карну оборону, що походили з джерел Комінтерну, нічим не доказаний, а твердження обвинуваченого, що таку вістку кольпортовано серед свідків та учасників процесу, не може його ексkульпувати, якщо зважити, що безпосередньо по цій вістці знаходиться у статті пассус, що з таких (комінтернівських) джерел користають передовсім жидівські адвокати. Це зіставлення речень є спеціяльно нещасливе і могло викликати враження, що обвинуваченому йшло в даному випадку про адв. д-ра Погорілеса, що саме як оборонець брав участь у настасівському процесі. Так отже д-р Погорілес через цього роду необглядну стилізацію статті почувся дiткненим і хоч не подано його прізвища — приняв як спрямовану під своєю адресою цю гостру і нагальну енунціяцію українського публіциста."

„З цих оглядів дисциплінарний суд приняв та устійнив провину адв. д-ра Барана, як в тексті сентенції нинішнього вироку, що звучить:

„Обвинувачений д-р Степан Баран, адвокат у Тернополі, винен, що у передовій статті щоденника „Діло" дня 19. лютого 1937. р. ч. 36 під наголовком „Після настасівського процесу", як автор цієї статті через загальникове, а необережне специзування засадничого публіцистичного становища, витворив враження, наче б посуджував д-ра Погорілеса, адвоката в Тернополі, у принятті винагороди за оборону обвинувачених у карному процесі Сигн. II. К. 707/36 окружного суду в Тернополі, з фондів закордонної агентури Комінтерну, — отже в поведінці, що наглядно колідувала би з громадянською і професійною гідністю адвоката, — чим допустився нарушення обовязків та підірвання гідности звання, за що засуджуємо по думці ст. 109, уст. 1, буква а) права про устрій адвокатури на дисциплінарну кару упімнення, як теж на основі ст. 151 цього закону на поношення коштів дисциплінарного поступовання в квоті 14 зол. 15 сот. і ричалтової оплати 25 зол."

Судові проводив адв. д-р Кароль Аргасінський, вотували адвокати д-р Станислав Гжесік і м-р Юлій Масловський, обвинувачував адв. д-р Тадей Соколовський, неприявного обвинуваченого боронив адв. д-р Степан Біляк — усі зі Львова.

Проти цього присуду вніс пос. д-р Ст. Баран апеляцію до вищого дисциплінарного суду при Начальній Адвокатській Раді у Варшаві.

Полегші у сплатах хліборобських сконвертованих довгів.

I.

Новий закон з 28. червня 1939 р. про частинну зміну постанов у справі хліборобських довгів не торкається сплати довгів, сконвертованих при допомозі Акцептаційного Банку. Тимчасом низькі ціни на збіжжя по нових жнивах лише далі погіршують скрутне положення хліборобів так, що поганий фінансовий стан нашого селянства міг легко довести до ліцитації їхніх господарств, бо частинне понижчення платности приватних довгів не збільшило надто спроможности заплати сконвертованих довгів. На щастя появився розпорядок міністра скарбу з 30. червня 1939 р. (Д. З. ч. 58 поз. 380) про зміну умовин сплати хліборобських довгів, сконвертованих при допомозі Акцептаційного Банку. Той розпорядок обіймає вже не лише сплату довгів у приватних кредиторів але також і сконвертованих банкових довгів.

Отже § 1. згаданого розпорядку постановляє: Довжники обовязані заплатити в 1939. і 1940. р. по 2 і пів проц. капіталу сконвертованого довгу, замість платити рати капіталу у висоті, що припадали у згаданих двох роках (1939 і 1940 р.) згідно з умовинами конверсійного договору. В 1939 р. довжник обовязаний заплатити 2 і пів проц. довжного капіталу в речинці, в якому був обовязаний заплатити другу рату згідно з конверсійним договором у другому півроці 1939 р.; якщоб речинець платности цієї сплати припадав дня 1. липня або 1. серпня 1939 р. розпорядок пересуває його на день 1. вересня. В 1940 р. сплату 2 і пів проц. довжного капіталу довжник обовязаний заплатити двома піврічними рівними ратами в речинцях, що їх устійнює конверсійний договір на 1940 р.

Сторінка без політики.

Перші люди на глибині 900 метрів.

Здається нам часом, нам, людям XX. століття, що ми цілком опанували нашу планету і що з неї зникли вже майже білі плями на мапах. Підзворотникові джунглі, верхів'я Гімалаїв, підбігунові леди — не могли опертися людській жадобі знання. Нас вже не лякає таємниця незнаних країв. Страх огортає нас радше тому, що первісна краса недоступних досі закутин землі пропадає перед нестримним походом цивілізації. Говоримо щораз частіше про природу як про щось, що вимагає опіки і з мішаним почуванням гордощів і зі співчуттям приглядаємося, як людина перемінює обличчя землі, залишаючи тільки невеличкі шматки землі в резерватах. Нам здається, що ми пізнали вже цілу земну кулю.

Тимчасом так воно не є!

Мало знаємо про море.

Якщо б на Марсі жили розумні істоти і ми могли б з одною з таких істот стати на розмову і спитати, що вона думає про нашу землю, як про цілість, то, безперечно, ми почули б від неї передовсім якісь завваги про моря й океани на нашій землі. Бо мусимо знати, що вода займає понад 2/3 поверхні землі, і на цю обставину з певністю звернув би увагу інтелігентний мешканець Марса. Він з черги засипав би нас питаннями про ті великі водні простори і ми мусіли б зі соромом признати, що дуже мало про них знаємо. Наше переконання, що ми вже цілком опанували нашу землю, дуже скоро зникло б по такій розмові з нашим гостем з Марса.

Бо і дійсно: про безмежні простори океанів, особливо про те, як створіння живуть у їх глибинах знаємо дуже мало. Навіть ті народи, що живуть з моря й на морі, ще дуже мало про них знають. Наш звязок з морем поверховний і випадковий. Тимчасом життя на нашій планеті зосереджується головно в морях, звідси воно вийшло на сушу, щоб тут підпасти дальшому розвиткові, якого одним розгалуженням є людина. Поза всякими іншими доказами походження з моря всіх животин на землі, тимсамим і людини, і то доказом, що сильно впадає в очі, є наша кров. Мінеральний склад крови, її „солоність“ є нічим іншим, тільки з деякими відхилами солоністю розрідженої морської води.

Дослідник морських глибин.

Великий дослідник життя в морських глибинах, американський зоольоґ Віліям Біб, описуючи свої мандрівки по морськім дні, часто уживає слова „поворот“. Океан, який колись викинув наших прапредків (це були правдоподібно дволишні риби), тепер жде на наш поворот. А коли ми озброєні людською могутньою технікою сходимо в його глибини, він перед нами відкриває заслону своїх довго і завдрісно бережених таємниць. Зійти в морські глибини — нелегка справа. Труднощі звязані з такою мандрівкою це найліпша міра того, як далеко наш організм пристосувався виключно до життя на суші. Біб провадив спочатку свої морські досліди на малих глибинах кілька або кільканадцять метрів, бродячи у воді у простім металевім шоломі, серед багатого світу підморських коралевих раф, звіздань, мушель і колірових риб. У шоломі були дві скляні шиби, ніби очі, а з горішньої частини його виходив гумовий вуж, що втягав із поверхні моря повітря, щоб дати змогу віддихати відважному дослідникові.

Натиск води.

Зійти в такому примітивному строю в більші глибини — неможливе. Чим глибше, тим більше тиснення води. Кожних 10 метрів глибини збільшує тиснення води на предмети на 1 атмосферу, що рівняється тягарові 1 кг. на кожний 1 кв. цм. на поверхні зануреного предмету у воді. Так уже у глибині 10 м. на поверхню людського тіла напирає сила приблизно 36 тисяч кільо! А такий тягар людина ледви чи може витримати без рівномірного розложення його на цілу поверхню тіла. Щоб унезалежнитися від того страхітливого тиску, Біб сконструував кулю з найліпшої сталі в промірі 1 м. 44 цм., якої стіни грубі на 3,7 цм., ваги 2270 кг. Ту кулю прикріплено до сталевої линви, завдовшки 1 км., що навивалася на великий бубон. Спеціяльний прилад, заінстальований на низькій морській барці дозволяв виплисти з тою кулею на повне море, підняти її двигуном догори і потім спускати її в глиб моря линвою, що поволі відвивалася з бубна. Куля мала відповідну кляпу, себто рід дверей, якою можна ввійти до середини, і два вікна зі стопленого кварцу, що визначається прозорістю. Шиби тих вікон завгрубшки на 7,5 цм. Цю кулю Біб назвав „батісферою“. Вона не завела надій дослідника: доходячи до глибини 900 м., вона видержала тиск води й не перепустила до середини ані краплі води. В цій сталевій герметично замкненій домовині примістилися два дослідники, взявши зі собою кисень у металевих пляшках, звідки він випливав рівномірно 1 літр на мінуту в такій саме кількости, кілько треба для двох осіб з нормальним віддихом. Одночасно відповідно спрепарований хльор, розміщений на плоских тарілках, втягав у себе надмір вогкости і двокис вугля. Через це повітря в кулі було чисте цілими годинами, навіть чистіше, як у звичайнім, непровітрюванім мешканні.

Підморська подорож.

За ввесь час підморської подорожі Біб стояв у телефонічному звязку з чердаком барки і тою дорогою подавав безупинно до відома свої спостереження. Одного дня ті підморські комунікати переслали телефонічним каблем до Ню Йорку і Льондону, а звідтіля, надані радієвою дорогою, слухали їх міліони радіослухачів на цілому світі. Віліям Біб — перша жива людина — опустився в непрослíджені морські глибини, такі далекі від нас, як життя на іншій планеті, і змалював те, що бачив у тім дивнім світі, незвичайно просто і точно. Він не поет, а тільки вчений зоольоґ, а всеж його опис — це чудова повість про мандрівку в країни чудес. Коли „батосфера“ поринула в глибину моря, зразу огорнула її морська зелень, що в міру поглиблювання ставала щораз блакитніша, а згодом перейшла у ґранатову барву. На глибині 180 м. було ще так видно, що ледве можна було спостерегти світло рефлектора, а навіть можна було бачити хвилинами сонячне світло і відбитку хмар на небі. У глибині 500—600 м. починається царство темної як смола ночі. Але та ніч повна життя. Показалося, що ловля сітками не дає зовсім поняття про ту гущавину живин, які показалися перед очима здивуваних дослідників.

Світильні органи.

Більшість тих глибинних животин має світильні орґани, осаджені ніби ряд лямпок здовж кадовба або довкола очей. Розуміється, що чим глибше, тим більш усі ті живини плоскі, що є природним наслідком великого тиску води. Деякі морські потвори викидають у хвилину небезпеки струю якоїсь світильної рідини, а риби мають спромогу запалювати й гасити свої світильні „апарати“. Чим глибше йде линва — на 924 м. там життя не завмирало і не ставало менше. Перед вікнами „батосфери“ перепливали незнані створіння, нпр. дивні риби без хвостів, а тільки з великими поплавцями. А далі плавали повільно і обережно якісь потвори та з цікавістю приглядалися інтрузові, який кидав із себе світло рефлектора. Виправа „батосфери“ була першою у глибини океану. На глибині 924 м., сталева куля, де примістилися відважні дослідники, мусіла витримати тиск сили 7017 тон, а на кожну кварцову шибу вікна напирало 19 тон води. Спроба вдалася знаменито і доказала, що при теперішній техніці можна прослідити майже докладно досі непрослíджені глибини океанів.

Десятькільометрова глибина Тихого Океану жде на дальше уліпшення „батосфери“ і на нових смільчаків, що відважилися би вести дальші досліди в тих глибинах.

Іч.

ГУМОР.

ЧОГО ЗАБАГАТО.

— Татусю, я також хочу завтра піти на похорон тети!

— Ще чого б! Зрештою ти вчора вже був у цирку.

ПОМСТА АВТОРА.

Бернард Шов великий бібліофіл і любить шпирати за книжками по антикварнях. Одного разу він знайшов свою книжку з присвятою: „Панові М. Х. з привітом, Ґ. Б. Шов“.

Шов купив ту книжку і післав її панові М. Х. з такою дописком під попередньою присвятою: „Панові М. Х. ще раз з привітом Ґ. Б Шов“.

ТО ЩО ІНШОГО.

— Як то, то ти недавно оженився і сам пришиваєш собі ґудзики?

— Вибач! цілком не собі, а жінці: то її піжама...

ЯК ТО ДИВНО.

— Знаєш, Олю, які то дивні ті мужчини?

— Чому?

— Як жінка має ладні ноги, то просять її руки...

В ТЯЖКИХ ЧАСАХ.

— Знаете, пане Цукерман, вчора був у мене коморник.

— Ну, і багато заняв?

— Так, цілу годину часу, бо все інше записане на жінку...

Із франко-українських взаємин останньої війни.

(З приводу смерти Жана Пелісіе, великого приятеля України 1883—1939).

VI.

(Пелісіе вертається до Парижа, де боронить Україну. Як він звязується з Національним Союзом і допомагає Українській Делеґації дістатися до Парижа. Лист Петлюри до Пелісіе.)

Пелісіе як і всі французи, залишився у Києві по приході большевиків і виїхав назавжди з України 13-го лютого, коли німці вирушили на Україну. Через Москву, Фінляндію і Скандинавію Пелісіе вернувся до Франції, де знайшов французькі політичні кола розюшені на все українство. Невтомний захисник нашої справи починає цілу акцію, пояснює чому Україна мусіла заключити мир, твердить, що українське населення настроєне проти німців і режіму гетьманату і що великою помилкою буле кинути Україну остаточно в німецькі обійми.

Арґументи Пелісіе найбільше вплинули на (покійного вже) Франклен-Буйона, голову закордонної комісії палати послів і голову парляментського комітету для акції за кордоном. Пелісіе зробив з Франклена Буйона прихльника української справи. Завдяки Франклен-Буйонові при парляментському комітеті утворилося „бюро для студій національних питань колишньої Росії" і на чолі цього бюра поставили саме Пелісіе. Останній вкінці липня зробив реферат про українську справу в закордонній комісії парляменту і завдяки ньому з початком серпня 1918. року, Пелісіе доручили урядову місію до Швайцарії, щоб з цього нейтрального центра зібрати відомости про становище на Україні.

У Женеві і Льозані Пелісіе встиг навязати деякі зносини з Україною, властиво з Українським Національним Союзом. Передчасно ще навіть сьогодні подати тут, яким конспіративним шляхом Пелісіе звязався з ним. Проте можемо зацитувати деякі уривки з висновків меморіялу — 25. серпня 1918 р., який Пелісіе зложив для урядових кол, вернувшись до Парижа.

...„Німці встигли піднести проти себе масу селян і українську демократію, завдяки своїм реквізиціям і арештам українських діячів. Вони заарештували між іншим Петлюру, Порша, Голубовського, Жуковського. Вони прагнуть остаточно здискредитувати в очах українського населення гетьмана, з якого хочуть зробити свого невільника.., Безперечно для Антанти є перспективи на Україні під умовою увійти в зносини з Національним Союзом. Не треба також зовсім нехтувати і гетьмана, який без огляду на свою діяльність може легко одного дня покинути німців і наблизитися до Національного Союзу, що було б найкраще для краю".

Проте справжнього контакту з Антантою і Францією зокрема, Національний Союз не міг навязати, але до кінця й повстання проти гетьмана не мало ніякої дипльоматичної підготови в країнах Антанти, що між іншим так болюче відбилося потім на перших кроках діяльности Директорії.

Коли остання вислала численну делеґацію на Мирову Конференцію до Парижа, французький уряд спершу зовсім не хотів пустити українців до Франції. Тільки завдяки акції Пелісіе і Франклен-Буйона пощастило українським делеґатам опинитися в Парижі.

Підчас сумного для нас 1919. року Жан Пелісіе був може найдіяльнішим захисником України в Парижі чи то в пресі чи то особистими інтервенціями перед французькими колами, чому багато сприяли близькі відносини Пелісіе до Франклен-Буйона, що мав авторитет. Коли Ґустав Ґерве, публіцист, що підчас війни перевернувся з антимілітариста у гуррапатріота, видрукував низку антиукраїнських статтей у користь Денікіна й Колчака, Пелісіе випустив свій знаменитий отвертий лист „Віддайте справедливість українському Ґарібальдієві — Петлюрі!" Лист цей свого часу зробив велике враження, але очевидно, справи нашої він, як і всі такі листи, змінити не міг. Відомий також красномовний лист, що його вислав 28 жовтня 1919. р. Петлюра до Пелісіе, мабуть найкращий лист у літературній спадщині покійного Головного Отамана.

„Будьте певні — писав С. Петлюра — що не тільки я, але всі відповідальні політичні діячі України знають вашу енерґійну акцію, цінять її і згадують із вдячністю... Прошу вас передати мою щиру подяку п. Франклен-Буйонові за активну допомогу, яку він дає українській справі.. Ціла доба промайнула з того часу, як ми бачилися. Багато ми і ви терпіли за цей час і неодин сивий волос на наших головах свідчить про страдний шлях, який ми пройшли...Ніхто нам не допомогав ні муніцією, ані технікою, ані ліками, нічим.... Ах, дорогий друже Пелісіе, якбв Ви знали, які траґічні години ми пережили через те, що всі нас залишили!... Ми помираємо; Антанта вмиває руки, як Пилат і нам тільки залишається сказати їм: Морітурі те салютант. Ніхто краще вас, не знає нашої ситуації... У вашій особі я кличу велику французьку демократію. Нехай її діяльність побільшиться! Нехай вона бе на сполох!... Наш нарід має відразу до большевиків: він їх вважає смертельними ворогами, як одночасно вважає своїми ворогами большевиків правих, деспотичних і жорстоких прихильників Денікіна. Ці останні мають ті самі методи — лівих большевиків... У страшних умовах, в яких ми змушені будувати майбутність й продовжувати нашу визвольну боротьбу, єдина для нас втіха, що істнують люди, що без огляду на загальне засліплення справедливо оцінюють нашу ситуацію.. Ви, мій друже, один з тих, що „сіне іра ет студіо" змагаєтесь за справедливу справу нашої нації і я маю непохитну віру в перемогу її як і в справедливість цієї справи. Стискаю сердечно вашу руку в доказ подяки за вашу моральну допомогу й за вашу працю".

Одержавши цей зворушливий лист, Пелісіе, хоч людина не дуже сентиментальна, заплакав.

З новою енерґією цей чесний французький патріот взявся за працю у користь справи далекого народу. Пелісіе переклав листа Петлюри і надіслав його до цілого ряду політичних і культурних діячів Франції разом з меморіялом про українську справу.

В мому архіві є цей меморіял рівно, як і відповіді ріжних французів, починаючи від офіційного листа президента республики й кінчаючи чудовим листом покійного професора Жана Брюна, ґеографа світової слави. Я не маю тут місця зупинятися ані на меморіялі ані на відповідях. Але й тепер, 20 років пізніше, не можна спокійно читати меморіялу Пелісіе, в який він вложив ціле своє шляхотне серце і ввесь свій талант і мужність. У біблійних зразах Пелісіе змалював „траґедію України" і таврував поведінку її ворогів. Колись в антольоґії визвольної боротьби України, цей меморіял матиме своє місце. Не можна сказати, щоб ця діяльність Пелісіе лишилася без наслідку. Перелім у Франції, правда, ще слабий, в нашу користь почався саме після листа Петлюри і тої акції, яку розвинув Пелісіе у звязку з цим листом. Але прийшла листопадова катастрофа і українська політика увійшла в нову орієнтацію.

Ілько Борщак.

(Докінчення буде.)

Генрика Ганасова

дружина пароха Печеній,

по тяжкій недузі принявши Найсвятіші Тайни, упокоїлася в Бозі 14. серпня 1939 р. в 60 р. життя у Львові.

Похорони відбудуться в Печеній в середу 16-го серпня 1939 р. передполуднем з парохіяльної церкви на місцевий цвинтар. На цей сумний обряд запрошують Свояків і Знайомих тяжким горем прибиті

Муж, Діти і Внуки.

ДЖ. О. КЕРВУД. 40

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ

Переклала Ольга Сліпа.

XIV.

Слова ці висказані тоном очікування чогось невідкличного та неминучого, привели Аляна назад на тверду землю. Ці слова та їх тон справді заохочували до діла.

— Я був триклятим дурнем, признавався Стемпід. — І я чекаю.

Слово „дурень" стало нараз немовби ключем, що відчиняло двері, крізь які ціла повінь гадок рушила на Аляна. Було ще більше дурнів і очевидно він був одним з них. Його гадки повернули до корабля „Нома". Здавалось, якби кілька годин тому, щойно вчора, дівчина так проворно обманула їх усіх, а він перейшов пекло через цей обман. Штучка була проста і своєю простотою незвичайно хитра; вона вимагала великої відваги, взявши в рахубу те, що вона вмирати не хотіла.

— Дивно мені, — сказав Алян, — чому вона те вчинила?

Стемпід похитав головою, розуміючи по свому цю Алянову бесіду. — Я не міг ніяким чином її від цього відвести, хіба був би привязав її до дерева!

І додав: — Мала чарівниця погрожувала навіть, що мене застрілить!

В очах Стемпіда блиснув нестриманий гумор.

— Починай, Аляне. Я чекаю. Всунь, що влізеться.

— За що?

— За те, що я допустив до того, щоб вона мене в дорозі захопила, що я її тут привів. За це, розуміється! Що не змилив сліду, не перехитрив її! Тиж не можеш відбити собі того на її шкурі, правда?

Він крутив свої червоні бокобороди і чекав, що скаже Алян. Алян мовчав. Марія Стендіш виїздила саме з кітловини в тундрі у віддалі чверть милі, а Неведлук і Кеок їхали близько за нею. Вони переїхали низький горбок і щезли з очей.

— Я не хочу пхати носа не в свої справи, — продовжав Стемпід, — але по тобі не було пізнати, що ти чекав на неї...

— Маєте рацію, — перебив Алян звертаючись в сторону свого наплечника. — Я чекав на неї. Я думав, що вона згинула.

Стемпід засвистав з дива. Він розкрив рот, щоб щось сказати і замкнув його. Алян обсервував його, закидаючи клунок через плече. Його товариш очевидно не знав, що це Марія Стендіш була тою дівчиною, що скочила в море з чердаку „Нома", а коли вона не зрадила своєї тайни, не його річ пояснювати це саме тепер, хоч він сподівався, що бистрий ум Стемпіда скоро доглупається правди. Промінь здогаду починав прояснювати здивування невеличкого мужчини, саме коли вони пустилися ходом у сторону фарми. Стемпід бачив часто Марію Стендіш на чердаку „Нома". Кілька разів він зустрічав її в товаристві Аляна і знав, що вони обоє провели кілька годин у Скеґвею. Тож коли висідаючи в Кордові, пару годин після траґедії на кораблі, Алян уважав її за покійника, вона мусіла бути тою дівчиною, що скочила в море. Він знизнув плечми, дещо лихий сам на себе та на свою недотепність, що не зміг відкрити такої кумедної події, в часі, коли перебував у товаристві Марії Стендіш.

— Дідько би цього не втяв! — він крикнув нагло.

— Мабуть, що так, притакнув Алян.

Холодний, твердий розум почав своїм авторитетом валити те щастя, що його опанувало і питання, для яких він не виявляв цікавости на кораблі, нахлинули на нього тепер цілою силою. Чому була це для Марії Стендіш річ такої траґічної ваги, щоб світ уважав її за мертву? Що це могло бути, що казало їй звертатися до нього, а потім скакати в море? Що за таємничий звязок лучив її з Рослендом, аґентом Джона Ґреґема, одного з найбільш смертельних ворогів Аляски, єдиного з тих усіх, якому Алян присягнув помсту при першій нагоді? Домагання пояснень на питання, на які не мав він відповіді, взяло верх над ним, побиваючи своєю настирливістю всі інші почування. Серед сумерку, що западав, бачив Стемпід напруження в його лиці та мовчав. Алянів ум хотів зрозуміти і виснити собі питання, що налягли на нього хмарою таємничих сумнівів. Чому вона приходила до його кабіни на чердаку „Нома"? Чому вона так значуче заслонювалася ним перед Рослендом і чому вкінці випередила його в приїзді до його дому серед тундр? Це останнє питання було впливове та не давало ні на хвилину зсунути себе на другий плян, всіма іншими. Вона не прийшла сюди з любови до нього. Про це він переконався досить наглядно і брутально, бо коли він обняв її, доглянув відблиск жаху на її лиці. Якась інша більше таємнича сила гнала її.

(Далі буде).

Дальша нагінка проти Польщі.

БЕРЛІН, 14. 18. ПАТ. Партійний „Ангріф" помістив у нічному виданні сензаційний наголовок, згідно з яким „Польща находиться в подвійній катастрофальній кризі, паніці срібла й українській революції". Щоденник намагається слабкими аргументами відбити закиди польської преси, що саме німці в Польщі теллярують більон. Далі на основі „достовірних інформацій" повідомляє, що в „Польщі вибухла українська революція". „Ангріф" відомий з близьких контактів з мірodатними колами, веде цю пропаганду на виразний приказ. „Остдойче Морґенпост" заявляє у вступній статті, що Польща не має ніяких виглядів ні на оборону краю, ні на якийбудь напад на німецький терен. Німецькі змоторизовані війська знищать негайно польські сили ударом з боку. Німецьке Інформаційне Бюро в телеграмі з Торуня: Поляки безнадійно помиляються — бо Ґданськ є німецьким містом. „Остдойче Морґенпост" з Битому: У шлеському воєвідстві панує „суспільна нужда і зростають проступки". В іншій статті „Шлеськ є старим німецьким і ґерманським простором". Над польським Шлеськом літають круки „плейти". Стан культури в Польщі виявляється пянством і катастрофальним поширенням божевілля".

ВІДЕНЬ, 14. 8. ПАТ. Віденська преса далі загострює свій тон супроти Польщі вживаючи таких зворотів, як „Польща, що існує тимчасово", „Ґданськ уже незадовго вернеться до Німеччини" і т. п. „Вінер Монтаґ" помістив дві мапи Польщі. На першій ґеольоґічній часопис намагається доказати, кілько природніх богатств належиться Німеччині, які заграбала Польща. Знамените, що мапа вказує теж на нафтові богатства. На другій етнографічній мапі майже нема польського народу. Поморя представлене на мапі як чисто німецька територія.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. В останньому часі словацька преса теж повела кампанію проти Польщі. „Словенска Політика", орґан шефа пропаґанди Маха помістив низку напастливих статтей проти Польщі повторюючи фальшиві дані за німецькою пропаґандою.

—o—

ВЕЛИКИЙ ПОСПІХ У ПЕРЕГОВОРАХ У МОСКВІ.

МОСКВА, 14. 8. ПАТ. Переговори військових делеґацій Франції і В. Британії з совітською делеґацією є дуже інтенсивні. Засідання, почавши від суботи, відбуваються двічі денно. Хід переговорів зберігають делеґації у строгій тайні.

—o—

НАГЛИЙ ПОВОРОТ МІН. ГАЛІФАКСА ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, 14. 8. ПАТ. Британський міністр закордонних справ льорд Галіфакс вернувся в понеділок до Льондону, де задумує залишитися до середи. Опісля виїде знову на відпустку до Йоркшір. Мін. Галіфакс приняв турецького посла на довшій розмові.

—o—

ЗАГАЛЬНА СЛУЖБА ПРАЦІ ДЛЯ НІМЦІВ У ЧЕХІЇ.

ПРАГА, 14. 8. ПАТ. Німецька влада у Протектораті оголосила декрет у справі загальної служби праці для німців у Чехії. До цієї служби, що триватиме 6 місяців, будуть покликати німців у віці 19 і 20 р.

—o—

В. БРИТАНІЯ ДАЛІ РОЗБУДОВУЄ ФЛЬОТУ.

ЛЬОНДОН, 14. 8. ПАТ. Кружляк „Бельфаст", що його збудували в доках у Бельфасті, почав свою службу в понеділок у пристані Портсмавт. Новий кружляк заступить кружляк „Ґлесґов" у другій ескадрі анґлійської фльоти. Тепер В. Британія має 60 кружляків.

—o—

КНЯЗЬ ПІЄМОНТУ НА ІНСПЕКЦІЇ У ТРІПОЛІСІ.

ТРІПОЛІС, 14. 8. ПАТ. Князь Піємонту приїхав літаком, яким кермував марш. Бальбо, до Тріполісу і перевів інспекцію відділів у провінціях Тріполісу Імісурато.

—o—

ЧЕРЧІЛЬ НА ЛІНІЇ МАЖІНО.

ЛЬОНДОН, 14. 8. ПАТ. Черчіль відлетів в год. 11-ій до Парижа, звідкіля поїде на три дні оглядати лінію Мажіно

ПАРИЖ, 14. 8. ПАТ. Черчіль прилетів пополудні літаком до ле Бурже, де привитав його на летовищі член французької найвищої воєнної ради ґен. Жорже.

—o—

КЛОПІТ ЛІҐИ НАЦІЙ З ВІДСТУПЛЕННЯМ АЛЕКСАНДРЕТТИ.

ЖЕНЕВА, 14. 8. ПАТ. Французький міністр закордонних справ Бонне переслав ґенеральному секретареві Ліґи Націй текст французько-турецького договору з 23. червня ц. р. у справі остаточного управильнення територіяльних справ між Туреччиною і Сирією. Ратифікаційними грамотами цього договору обмінялись 13. липня ц. р. і від того дня договір уже обовязує. Ґенеральний секретаріят почав розсилати текст договору всім державам, які є членами Ліґи Націй.

—o—

ВІЗИТА ПРЕЗИДЕНТА ПОРТУҐАЛІЇ В АФРИЦІ.

ПРЕТОРІЯ, 14. 8. ПАТ. Нині приїхав тут з офіційною візитою президент Портуґалії ґен. Кармона, який в останньому часі обїхав портуґальські кольонії в Африці. Ґен. Кармона приїхав залізницею з Мозамбіку, де перебував від останнього тижня. На двірці у Преторії привитав портуґальського гостя в імені короля Юрія VI. ґенеральний ґубернатор Данкен і шеф уряду Полудневo-Африканської Унії ґен. Герцоґ. На зустріч президента Кармони виїхав на кордон Унії міністр оборони Піров.

—o—

АМЕРИКАСЬКИЙ ГЕЛІЙ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОГО БАЛЬОНА.

ҐДИНЯ, 14. 8. ПАТ. Норвежський корабель „Віґрід" привіз до Ґдині транспорт гелію з американського порту Гавстон, що його закупив у Злучених Державах польський організаційний комітет першого лету до стратосфери. Цей ґаз продано Польщі за спеціяльною згодою уряду Злучених Держав. Його перевезли до Ґдині в 1.015 сталевих бутлях, що важили 56 і пів тон. Бутлі з гелієм завантажили до 5 ваґонів.

Вел. Британія таки хоче договоритися з Японією?

ТОКІО, 14. 8. ПАТ. Амб. Крейґі відвідав у понеділок вполудне шефа японської делеґації до переговорів з В. Британією Като. Британський амбасадор — повідомляє Авас — поінформував Като, що сподіється інструкцій з Льондону в найближчих двох днях і що вони обійматимуть теж економічні справи, між іншим справу китайського срібла. При цій нагоді представник В. Британії запевнив представника Японії, що причиною припізненої присилки інструкцій не є бажання загаяти переговори. **Дійсною причиною є велика заплутаність проблеми і необхідність перевести розмови з Францією та Злученими Державами.** Незважаючи на виїзд представників військової влади між членами японської делеґації панує деякий оптимізм щодо дальшого ходу переговорів.

ВМИВАЮТЬ РУКИ

ЛЬОНДОН, 14. 8. ПАТ. Британські політичні кола вияснили в понеділок, що 4 китайці, яких арештували в Тієнтсіні під замітом вбивства урядовця Ченґа, залишаються далі в руках концесійної влади. Справа видання цих 4-ох китайців залежить тепер від міської ради міжнародньої концесії в Тієнтсіні.

ЯПОНІЯ РІШИТЬСЯ В НАЙБЛИЖЧИХ ДНЯХ ЧИ ПРИСТУПИТЬ ДО ДЕРЖАВ ОСІ.

ТОКІО, 14. 18. ПАТ. Домеї повідомляє: **По тижневім засіданні кабінету відбудеться 18 ц. м. чергове засідання 5 головних міністрів. Темою нарад будуть напрямні японської політики в европейських справах.** Основою дискусії будуть думки, що їх висловив мін. Аріта 5. червня ц. р.

БРИТІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР УЖЕ ДІСТАВ ІНСТРУКЦІЇ.

ТОКІО, 14. 18. ПАТ. Домеї повідомляє: **Британський амб. Крейґі дістав усі потрібні інструкції до дальших переговорів з Японією.** Здогадуються, що мабуть 16. ц. м. відбудеться перша нарада британського амбасадора з віцемін. Като, підчас якої устійнять плян праці дальших нарад.

НАПАД НА БРИТІЙСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У ПОРТІ ЧЕФУ.

ШАНГАЙ, 14. 8. ПАТ. **В суботу напала юрба, між якими бачили багато японців, на британський консулят у порті Чефу у північному Китаю і знищила уладження консуляту та вибила всі вікна.** Юрба мала ґумові палки та шаблі. Британська влада склала енерґійний протест японській владі.

ЗАБОРОНА ЕМІҐРУВАТИ ДО ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, 14. 8. Французький ґенеральний консуль — повідомляє Авас — підписав розпорядок зі забороною вїзду новим еміґрантам з Европи до французької концесії.

НОВІ ПРОТИБРИТІЙСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, 14. 8. ПАТ. У Тсінтао дійшло вчора до нових поважних протибритійських заворушень. Підбурена юрба дісталася до бюр британсько-американської фабрики тютюну і зовсім знищила уладження. Машини до писання і меблі викинула юрба через вікно.

БОЇ В КИТАЮ.

ТОКІО, 14. 8. ПАТ. Домеї повідомляє про бої з китайськими військами в окрузі Чінюану в полудневій частині провінції Шансі. Сили китайських військ обчисляють на 7.000.

Директором т-ва до справ розвитку північного Китаю призначив японський уряд б. міністра фінансів Окінорі Кая на місце покійного директора Нотані.

СОВІТСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ЗГИНУВ У БОЮ НАД ХАЛЬКОЮ.

ТОКІО, 14. 8. ПАТ. Домеї повідомляє: В понеділок рано дійшло до гарматньої стрілянини над рікою Халька між японськими та совітськими військами. Пополудні японська артилерія змінила становища і зблизилась до ріки Халька, щоби краще обстрілювати противника. **Від гарматнього стрільна — повідомляє Домеї з Гсінкіну — згинув совітський ґенерал Яковлев, командант змоторизованої бриґади над рікою Халька.**

Енерґійна боротьба з анархією на публичних дорогах.

ВАРШАВА, 14. 8. ПАТ. Цього року стверджено значне збільшення випадків на дорогах, з яких багато потягнуло за собою смертельні жертви. У велитенській більшости до випадків дійшло наслідком необережности, недостаточного володіння поїздами, нетверезости керманичів або легковаження приписів їзди на дорогах. Тому міністерство внутрішніх справ наказало обіжником з 2. серпня ц. р. енерґійну боротьбу з анархією на публичних дорогах. Зокрема міністерство доручило адміністраційній владі: 1) перевести в життя і якнайточніше зберігати видані постанови про рух на дорогах; 2) безоглядно відбирати дозвіл на їзду у випадку нарушення цих постанов; 3) точно стосуватись до постанов у справі швидкої їзди поїздів і 4) накладати з цілою строгістю законом передбачені кари за промахи, зокрема за свідоме нарушення цих постанов. Міністерство внутрішніх справ прикладає велике значіння до вкорочення анархії на шосах та запевнення безпеки на дорогах.

В Еспанії арештували британського майора.

ГІБРАЛЬТАР, 14. 8. ПАТ. Майор Мелей, старшина британського санітарного корпусу у Гібральтарі, вернувся нині по дводенним побуті в арешті в Альжесірас. Майор Мелей з дружиною поїхав перед двома днями до Альжесірас на боротьбу биків. Його арештували перед боротьбою тому, що його дружина не піднесла руки при поздоровленні, принятім Фалянґою підчас співання її гимну. Британського старшину звільнили з арешту по заплаченні гривни у висоті 5.000 песетів.

—o—

НОВИНКИ

16 СЕРПЕНЬ

СЕРЕДА

Ст. ст. 3. серпня 1939.
Ісаака і ін. прп.
Лат. Порзима.
Сонце: схід 4.13, захід 18.41.
Місяць: схід 6.58, захід 19.37.

Завтра: 17. серпня. Четвер
Ст. ст. 4. серпня 1939.
7 Мол. в Еф., мч.
Лат. Яцка в.
Сонце: схід 4.16, захід 18.39.
Місяць: захід 7.50, захід 20.06.

—o—

— Новий том бібліотеки „Діла". „Історія Невірної Манони Леско", отця Прево, висилаємо сьогодні нашим точним Передплатникам як премію за місяць липень. Рекламації признаємо тільки до 14 днів і то через пошту. — Адмін.

— Що то є „ЛАДА"? 1546 1—2

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хорущини 5. поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Прийме піря до прання. Тел. 294-81. 1022 1 -100

— Футра жіночі, мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський. Львів. площа Капітульна 3, І. пов., телефон 254-46. Товар на складі. 135 —?

— Стоматольог Д-р Бережницький у Львові, Підвалля 7., вернувся.

— Вийшли на волю. Минулої суботи вийшли на волю з львівської вязниці: дир. Р. Мицик, дир. В. Яцишин, П. Сагайдачний (співробітник „Нового Часу"), м-р Я. Падох (адвокат), м-р Я. Кальба (адвокатський аплікант) о. О. Королюк та о. Теодор Чанець з Бринець Церковних. Вони просиділи у слідчій вязниці два тижні. Зі стрийської вязниці вийшов на волю Ярослав Кобилецький, урядовець Районової Молочарні в Жидачеві.

— Шукають членів рідні А. Марцинюкової. Августина Каролина з Матушевських Марцинюкова, уроджена в 1859. р. в Прусах під Львовом, донька Кароля і Амалії, вдова по бл. п. Василеві Марцинюкові, б капітанові австр. армії і б. начальникові уряду податкового — померла 29. липня 1939 р. в Тернополі. Бл. п. А. Марцинюкова залишила спадок, щодо якого Городський Суд у Тернополі почав спадкову пертрактацію до ч. І А 469/39. Управителем спадку установлено д-ра Ст. Бриковича, адвоката в Тернополі, який не маючи інформацій про рідню померлої просить усіх спадкоємців, щоб зволили зголосити свої спадкові права.

— Теодор Терен-Юськів у варшавській опері. Довідуємося, що наш молодий співак баритон Теодор Терен-Юськів, якого українське громадянство знає з виступів у львівській опері, численних виступів на естраді та в радіо, і вкінці з конкурсу молодих співаків, в якім він здобув першу нагороду, виїхав на постійно до Варшави, де заанґажували його до опери на сезон 1939-40 р. Нашому співакові бажаємо на новому місці праці якнайкращих успіхів.

— Бурса для сільських дівчат у Львові. Звіонзек Кул Господинь Вейскіх відчиняє від 1. 9. ц. р. разом із Колом Пань ТШЛ бурсу для сільських дівчат, які ходять до середніх шкіл у Львові. До бурси приймають дочок дрібних рільників Першенство мають доньки членниць КҐВ. Місячна оплата 55 зол. (Всхуд).

— Заблукані звірята. „Ліґа Охорони Звірят" (Львів. вул. Зибликевича 5) може віддати в добрі руки гарні пси й коти, що заблукалися і не могли знайти власників. Часто трапляються дуже гарні звірята, лише зголоджені, збідовані.

— Не мучте коней! Ліґа оборони звірят у Львові звертається зі закликом до мешканців стрімких вулиць, щоб вони спроваджували паливо й інші важкі речі самоходами і не дозволяли перетяжувати та катувати коней, що не всилі витягнути тягару. Витягаючи вози стрімкими або пісковими вулицями, коні дуже томляться, тим більше, що працюють безперервно по 20 годин у добу.

— Новий костел. Польський комітет будови костела в Зубрці. п. Бучач, видав таку відозву: „В імя Боже й батьківщини благаємо вас за жертву вашого серця... В біднім і зрущенім Зубрці маємо 11 домів польських кольоністів, 100 осіб місцевих поляків і 150 зрущених. Вибудований костел зміцнить слабих та зрущених поверне на лоно матері батьківщини".

— Новий дім людовий в Яворівщині. В Любінях, осаді яворівського повіту відбулося посвячення мурів дому людового, що його там будують. В посвяченню взяло участь доокольне польське населення. Одночасно відбулося закінчення вакаційних дитячих півосель, що їх уладило Коло Господинь Вейскіх. В посвяченні взяв участь яворівський староста.

— Новий міст на Сяні. В Перемишлі, на Сяні, саперські відділи будують у приспішеному темпі новий міст, який має получити Засяння з дільницею Ґарбарі та Бакончиці. Міст буде положений у тому самому місці, де колись був деревляний міст, знищений перед кількома роками повінню Сяну.

— Нові жертви затроєння студинцем. Як ми вже перед кількома днями повідомляли, в Раві Руській та Яворові затроїлося кільканацять осіб студинцем, приладженим із несвіжого мяса. Тепер виявилося, що в Раві Руській більше осіб зілло трійливого принцю. Крім подданих уже нами, дві нові особи померли у свому мешканні. Підчас слідства, що його веде поліція в Яворові та Немирові, виявилося, що ще 13. м. м. в Маґерові затроїлося 10 учасників весілля, яке відбувалося в одного із тамошніх мешканців.

— Наріжні кіоски у Львові пересунуть. З уваги на безпеку руху та на численні автомобільні катастрофи, щоб поширити поле бачення для керманичів механічних возів, львівський воєвода доручив управі міста Львова пересунути всі кіоски, розміщені на рогах вулиць та які заслонювали поле бачення у глибину вулиць, на віддаль не меншу, як 10 м. від рогу вулиці. Міська управа, в порозумінні з городським староством уже почала пересувати частину кіосків, частину пересунуть у найближчих днях.

— За те, що не хотів грати танго — згинув. В неділю трапилося у Львові, за личаківською рогачкою жахливе вбивство: 17-літній шлюсарський учень Роман Павлюк вертався з весілля Степана Капули, в якого він грав на ручній гармонії. Перед год. 6. вечором Павлюк пішов домів. По дорозі на Маєрівку, в якій він мешкав, підійшли до нього два мужчини, які теж були на весіллі та побачивши його з гармонією, домагалися, щоб він їм заграв танго. Коли Павлюк відмовив, тоді вони оба кинулися на нього й один із напасників пробив Павлюка так сильно ножем у плечі, що нещасний хлопчина згинув на місці. Вбивство молодого хлопця викликало велике негодування серед тамошніх мешканців, які хотіли виконати над напасниками самосуд. Убивникам удалося втекти до Львова. Про вбивство повідомлено поліцію, яка повела розшуки та вже по півночі арештувала одного з убивників, якогось Станислава Хованського, зам. при вул. Руській ч. 6. Другий напасник скривається. За ним шукає поліція.

— Львівська хроніка. Натан Кромпель (пл. Теодора 5) повідомив поліцію, що до його мешкання вломилися злодії та вкрали гардеробу вартости 600 зол. — Поліція арештувала у Львові Аполінарія Осаду із Волощини, пов. Підгайці, за яким шукав окружний суд у Бережанах за вбивство. — Катерина Маїк (Стражацька 11) повідомила поліцію, що її донька, 24-літня Марія, вийшла перед кількома днями з дому й досі не вернулась. — До Головного шпиталю у Львові привезли якогось Войтіха Бомбалю з Козільник, якого на фестині в т. зв. Новім Львові попробивали по голові невідомі напасники. — До Головного шпиталю привезли теж Варвару Яворську з вул. Сапіги, яку попробивав якийсь Ситник. Ближчі подробиці тієї бійки невідомі. —

—o—

✝ Посмертна згадка.

ОЛЕНА З ГЕРАСИМОВИЧІВ ЧЕРНЯВСЬКА.

Олена з Герасимовичів Чернявська, жінка адвоката в Коломиї, упокоїлася в Бозі дня 2. серпня ц. р. в 66-ім році життя. Похорон відбувся 4. серпня ц. р. — В. Її П.!

—o—

СПОРТ.

ПРИГОТУВАННЯ СОКОЛІВ ДО КРАЄВИХ ЗМАГАНЬ У ТЕРНОПОЛІ.

Від двох місяців іде по всіх сокільських гніздах ожилена підготова до краєвих сок. змагань у Львові і то у всіх ділянках спорту (відбиванка, легкоатлетика і плавання). Замітний такий рух і в Тернополі, де після відбиванкових і плавацьких змагань уладжено під знаком краєвих змагань **III. внутрішні легкоатлетичні змагання в дні 6. серпня ц. р.**

Слабі осяги побратимів у метах є дійсною Ахілесовою пятою тернопільського „Сокола". Послідом виїзд з Тернополя до Бережан Юськевич Знесеної злогіно ослабив репрезентацію посестер.

Висліди змагань:

Посестри (стан 6):

60 м. 1) Хміль М. 9,2; 2) Чубатій О.; 3) Кордуба Е.

100 м. 1) Хміль 14.8; 2) Чубатій О.; 3) Кордуба Е.

200 м. 1) Хміль М. 32.9; 2) Чубатій О.; 3) Кордуба Е.

Скок удаль: 1) Хміль М. 3.95, 2) Чубатій О.; 3) Брикович І.

Скок униcочінь: 1) Хміль М. 1.24, 2) Чубатій О.; 3) Брикович І.

Диск: 1) Кордуба Е. 20,70; 2) Чубатій О.; 3) Хміль М.

Куля: 1) Хміль М. 6.85; 2) Чубатій О.; 3) Кордуба Е.

Ратище: 1) Чубатій О. 19.97; 2) Хміль М. 15,68; 3) Брикович І. 15.50.

Побратими (стан 17):

100 м.: 1) Керничний С. 12,0; 2) Любінецький А.; 3) Брикович З.

200 м.: 1) Керничний С. 26.2; 2) Лавринів О.; 3) Любінецький А.

400 м.: 1) Лавринів О. 62,4; 2) Лавринів Л.; 3) Любінецький В.

1500 м.: Лавринів О. 4:43,0.

Скок удаль: 1) Керничний С. 5,51; 2) Любінецький А.; 3) Лавринів О.

Скок униcочінь: 1) Брикович З. 1,54; 2) Керничний С.; 3) Любінецький А.

Трискок: 1) Керничний С. 10,24; 2) Любінецький А.; 3) Гарматій Вол.

Диск: 1) Герасимів Н. 24.13, 2) Керничний С.; 3) Ільницький Р.

Куля: 1) Романюк Р. 8,80; 2) Керничний С.; 3) Брикович З.

Гінці: 4×100: Керничний С., Гарматій В., Брикович З. і Любінецький А. 54,9.

Комісія змагань у складі: нач. А. Луговий, д-р Б. Собчук і Орест Юрчук.

СЯН У ЛЬВОВІ.
СЯН — ЗНЕСІНЧАНКА.

У вівторок, 15. ц. м. гоститиме у Львові перемиський Сян у Львові, щоб зустрінутися в товариських змаганнях із чільною дружиною львівської А-кляси Знесінчанкою. Обі дружини виступлять у своїх репрезентаційних складах, щоб випробувати їх перед осінніми мистецтвами.

Як передмеч відбудеться зустріч Степ—Знесінчанка II. Початок головних змагань в год. 4.30 пополудні, передзмагання в год. 2.30 попол. Ці змагання відбудуться на грищі Чорних. Ціни вступів низькі.

ХТО З КИМ?

Окружна Ліґа: Україна — Погонь у Стрию, Ресовія — Стшелец (Вар.) в Ряшеві. **Сян — Лєхія** в Перемишлі, Гасмонея — Польонія та Чорні — Погонь І Б у Львові.

Б-кляса: Степ — Ґраніт. Зоря — Льот.

БОКС.

Україна — Рекорд. Лєхія — Погонь і Ревера — Стшелец у Станиславові.

СИТКІВКА.

Польща — Китай 4:1.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Вівторок 15. 8. год. 20 „Багряні рожі".
Середа 16. 8. год. 20 „Багряні рожі".

Театр Ріжнородностей.
Нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
СНЯТИН:
15. 8. Сорочинський ярмарок.
16. 8. За молдавський престіл.
До Жабя і Ворохти театр приїхати не може з причин від нього незалежних.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).
НАДВІРНА:
15. 8. Чорноморці.
16. 8. Люди на кризі.

Українська капеля бандуристів Степана Орача.
15. 8. Старий Самбір.

КІНА.

АДРІЯ: „Хрестоносні походи", „Проклятий скарб".
АМПІР: „Неслухняна дівчина", „Панове з вищих сфер".
АПОЛЬО: Нечинна.
АТЛЯНТИК: „Коли Мадльон..." (Анрі Гара, Олена Робер).
БАЙКА: „Р. 107 взиває помочі", „Весела чвірка".

Шафкові куфри

валізки, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по найнижчих цінах поручає

Робітня і склад гуртової продажі **Н. БАРЕР**

Львів, ул. Сикстуська ч. 2.

ч. 1317 9-0

БАЛТИК: „Шаління молодости“, „Пан нове в циліндрах“.

ВАНДА: „День на перегонах“, „Життя вулиці“.

ҐРАЖИНА: „Агентка Г. 21“, „Легкодух“.

ЕВРОПА: „Сила золота“.

КАСІНО: „Шпигунові візвання“.

КОПЕРНИК: „На її приказ“.

МАРУСЕНЬКА: „Невечва“, „Лист до матері“.

МЕТРО: „Марко Польо“, „Хай живе спорт!“

МУЗА: „Христинина брехня“.

МІРАЖ: „Мудрагелька“, „Князь і пропав“.

ПАКС: нечинне.

ПАЛЯС: „Незнайома з Монте Карльо“.

РАЙ: „Лицарі пустині“, „Донька самурая“.

РІЯЛЬТО. „Заталлюємо“.

РОКСІ: „Міліонер на тиждень“, „Сьаратога“.

СВІТ: „Золоті жіночки“, „Алярм на світанку“.

СВЯТОВІД: „Бурлака зпад Волги“, „Моделька“.

СТИЛЕВЕ: „Два чоловіки пані Вікі“ і ревія.

ТОН: „Вязниця без крат“, „Тайна жовтого міста“.

УТІХА: „У Давсоновій крибаці“ та ревія.

ХИМЕРА: „12 крісел“ (Власта Буріян, Лвшна)).

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Тель-Авів“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Вівторок, 15. серпня 1939.

7.00 Сигнал, 7.05 Лицарські та вояцькі пісні з пл., 7.50 Гутірка для села, 8.00 Ранішній денник, 8.15 Пісні в честь Богородиці, 8.30 Марші у вик. орх., 9.00 Торжества у Вильні, опісля музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Орх., спів, 13.00 Вийнятки з творів Пілсудського, 13.15 Орх., мецосопран, банджо, ксильофон, форт., 14.45 Понад двома континентами, 15.00 Обжинкові роздумування, 15.15 Словно-муз. авд., 15.45 Актуальна гутірка, 16.00 Мати вояка, 16.30 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Мати Божа в літературі, 17.15 Музика з пл., 17.30 Підвечірок при мікрофоні, 19.00 Авдиція про Болеслава Хороброго, 19.45 Монтаж із пл., 20.00 Техн. скринька, 20.15 Біжучі вістки з міста та провінції, спортові льокальні вістки, 20.25 Військ. звук. репортаж, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.10 Танц. музика, вок. дует, у перерві год. 21.50 Весела авд. 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 16. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Туристична гутірка, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Інформаційна Газетка в українській мові, **13.10 Пісні у виконанні Ольги Покиданець, мецосопран, у супр. форт. у програмі: О. Ніжанковський, Лисенко, Заремба, арії з оп. „Вій“)**, 13.40 З італійської музики, пл., 14.15 Трохи пісні, трохи слова, 14.25 Господарські вістки, біржа, 14.45 Фрагм. із книжки Мавр. Йокая: „Зрушимо з основ землю“, 15.15 Популярний концерт у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Спів. реситаль у супр. форт., 16.50 У старому лісі, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Із оперетової музики, орх., **Люба Німцівна сопран. 17.50** Господиня в місті: Сучасна жінка мусить бути зразковою матірю 18.00 Славні симфонії, з пл., 18.50 Відгомони сили та слави, 19.0 Весела авдиція 19.30 Орх., мецосопран, англ. трубка форт., 20.10 Військовий відчит, 20.25 Для села: Як приготовити закінчення курсів у хліборобській підготові, 20.35 Льокальні спортові вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.40 Літер. новинк, 22.00 Вояцький гумор 23.00 Останні вістки 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 17. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., [illegible] Концерт дутої орх., 8.20 Спортова [illegible] 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд[illegible] 13.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.25 Господарські вістки, біржа, 14.45 Літературна ангалка для молоді, 15.05 Популярна музика у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Флетові твори, 16.45 Аматорська фотографія, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, Програма на завтра, 17.10 Підгалля, гутірка, Підгалянські пісні, 17.45 Творчі можливости села, 18.00 Оповідання про Шуберта, 19.00 Великі морські мандрівки: Фрагменти середньовічних переказів і листів Колюмба та Васка де Гама, 19.20 Фільм. огляд, 19.30 Легка музика у вик. сальон. тріо, 19.50 Мануель де Фалля: „Ель Амор Брухо“ орх., пл., 20.15 Резерва, 20.25 „На відпусті“ фрагм. Вол. Оркана, 20.35 Спортові льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт. Програма на завтра, 21.00 Два фортепіяни: Ерне Сегеді, Марта Вашаргей, 21.00 „На полях попелу“ поет. авд. А. Римкевича, 22.00 Орх. концерт, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ПОТУ НІГ, РУК І ПАХВИН уникнемо певно вживаючи спеціяльного пудру **CSAVE**

ПРОБНИЙ ПАКЕТ 50 сот.

Виключна продажа в перфумерії **С. ФЕДЕРА**

Львів, Сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16. 1180-?

Фабрика Килимів — Ст. Ґалан, Глиняни.

Головний склад: ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 20.

Без огляду на значну звижку цін вовни за границею продаємо по старих цінах артистичні килими з люксусової вовни, щоб дати змогу **Своїй Клієнтелі** ще в місяци серпні придбати першорядний товар по низьких цінах. Продаж ведуть виключно наші власні крамниці і комісові склади. Агентів не висилаємо, а тих, що підшиваються під нашу фірму будемо судово переслідувати. 1527 3—5

Українське громадянство домагається збільшення українських радіоавдиций.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 15. серпня 1939.

БЕРЛІН 20.15, 21.00, 22.35 Танц. муз., БУДАПЕШТ 15.30 Мадяр. мельодії, 18.45 Ґріґові твори, 20.25 „Турандот“ оп. Пуччіні, ВІДЕНЬ 18.15 Гітара, арфа, 21.30 Форт. твори Шуберта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточі пісні, 18.30 Нар. пісні, хор, 19.00 Кабарет, 20.15 Симф. концерт: Шуман, Респіґі й ін., 22.20 Гайдн: Смичк. квартет оп. 33. ч. 1., ДРОЙТВІЧ 18.45 Дворжак: Форт. квінтет а-дур. оп. 81., КЕНІҐСБЕРҐ 19.00 Військова орх., КЕЛЬН 21.00 Танц. вечір, МІЛЯНО 21.00 „Отельо“ оп. Верді, РАДІО ПАРІ 18.45 Пісеньки, 19.05 Вок. секстет, 20.15 Камер. концерт, РИМ 17.00 Мельодія та ритм, 20.30 Італійська й еспанська музика, 21.00 Орх., 22.00 Сценка, 22.30 Концерт камер. орх., СОФІЯ 18.00 Легка і танц. музика, 20.00 Шуман: Форт. квінтет, 20.50 Рос. романси

Середа, 16. серпня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Нар. музика й танки, 21.30 Гарні голоси, БІЛГОРОД 18.20 Орх. 19.05 Циг. музика, 20.00 Пісеньки, 20.30 Опера з пл., БУДАПЕШТ 17.40 Віол., 18.30 Орх., 19.45 Спів, 20.00 Оперетковий вечір, ВІДЕНЬ 15.30 Для дітей, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРҐ 15.25 Стара італ. і есп. музика, ГІЛЬВЕРЗУМ І. 19.10 Пісеньки, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Популярний симф. концерт, 18.15 Форт. музика, 19.15 Легка музика, 20.15 Військ. орх., КЕНІҐСБЕРҐ 18.25 Танц. музика, 20.25 Пісеньки, ЛІЛЬ 20.00 Легка музика, 20.30 Солісти, ЛЯҐТІ 18.50 Фінл. пісеньки, 19.30 Давня музика, 21.10 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Легкий орх. концерт, 19.05 Весела музика, 20.00 Концерт творів Баха, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.00 Орх., 22.20 Скрипка, МОР. ОСТРАВА 18.30 Сальон. орх., МОНТЕ ЧЕНЕРІ (Бероміністер, Бозоель фл., Парі ПТТ, Сотенс) 21.00 Фестиваль у Люцерні, РАДІО ПАРІ 19.15 Скрипка, 22.00 Концерт, РИМ 17.15 Форт., 21.00 Мельодія і ритм, 22.15 Органи, СОФІЯ 19.20 „Севільський цирульник“ оп. Россіні, 22.00 22.30 Танц. і нар. музика, ШТРАСБУРҐ 21.45 Друга частина фестивалю в Люцерні.

Четвер, 17. серпня 1939.

БЕРЛІН 16.00, 18.00 Концерт, 19.15 Розр. музика, БІЛГОРОД 19.05 21.00 Пісеньки, 20.00 Гумор, 22.15 Танц. музика, БОРДО (Радіо Парі, Ренн, Штрасбурґ, Вежа Айфля), 20.00 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського, БУДАПЕШТ 12.10 Військ. орх., 17.35 Мельодії, 20.15 Орх., сол., ВІДЕНЬ 18.30 Кабарет, 20.15 Розр. авд., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Пісні Бетовена, Шуберта, Шумана, Брамса, Вольфа, Штраса, 19.15 Легка музика, 20.15 Брукнер: II. Симфонія ц-моль, 21.30 Р. Штравс: Соната ес-дур на скрипку і форт., 22.20 Квінтет дутих інстр. КОПЕНГАҐЕН 20.30 Популярний орх. концерт, 21.30 Форт. твори Моцарта і Шуберта, 22.20 Симф. концерт сучасної музики, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, 17.20 Спів, 18.15 Саксофон, 21.10 Розр. музика, ЛЯЙПЦІҐ 18.15 Сучасна музика, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Легка і танц. музика, РАДІО ПАРІ 20.00 „Борис Годунов“ оп. Мусоргського, РИМ 17.15 Танц. музика, 20.30 Легка музика, РАДІО РОМАНІЯ 19.20 Румунські пісні, СОФІЯ 18.15 Нар. музика, 21.40 Легка і танц. музика, САРБРІКЕН 19.00 Неаполійські пісеньки, 19.30 „Викрадення зі сераю“ ком. оп. Моцарта.

Подяка.

З волі Всевишнього відійшла від нас у вічність в дні 2. серпня 1939 наша Найдорожча Дружина, Жена, Мама і Бабуня **бл. п. Олена з Герасимовичів Чернявська.**

Важким горем і смутком прибиті, ми зазнали в тій тяжкій для нас хвилини від наших свояків, приятелів і знайомих так багато виявів щирого і сердечного співчуття та потіхи, що не маючи змоги особисто подякувати, пісю дорогою складаємо їм усім за це щиру подяку.

Зокрема щиро дякуємо Вп. Паням Радниковим Нівелінській і Щербатюковій, Професоровим Примаковій і Левицькій та п. Ользі Безмапівній за їх части відвідини нашої Дорогої Покійної в часі її тяжкої недуги, та за їх щирі слова потіхи.

Дякуємо сердечно Вп. Меценасові Іванцеві за його вияв співчуття зараз у першій хвилині по смерти, та поміч в улаштуванні похорону.

Дякуємо щиро ВП. о. Прелатові Руснякові за провід, ВП. оо. Чубатому з Перерова, о. Юрикові з Воскресінець, о. Професорові Стапельському, оо. Острівському, Тимкову та Дорикові за участь у похоронах, зокрема ВП. о. Прелатові Руснакові за прощальну проповідь над могилою.

Дякуємо також ВП. членам місцевого хору, який під проводом Вп. проф. Николишина причинився до звеличення похоронного обряду.

Вкінці дякуємо щиро всім тим, які в цих тяжких для нас хвилинах письменно або особисто виявили нам своє співчуття та своєю численною участю в похоронах облегчили нам перенести цей тяжкий для нас удар.

Коломия, 10. серпня 1939.

Іван Чернявський — муж,
Корнеля і о. Василь Рудко, Юлія і інж. Теофіль **Домігевичі, — доньки і зяті.**
Леся, Туся, Юрчик і Ніна **— внуки.**

1548 1—1

Біржа

Львів 14. серпня 1939

ГРОШІ.

Бельги бельг. 90·30—90·72, Доляри америк. 5.30·50—5.33·00, Доляри канад. 5.29·00—5.31·50, Фльор. гол. 2?4·31—2?4·31 Франки франц. 14·16—14·16, Франки шв. 120·45—120·45, Фунти англ. 25·00—25·00, Гульд. слан 99·75—100·25 Кор. данськ. 111·63—111·63, Корони норв. 124·70—125·52 Корони шведські 127·70—128·77, Ліри іт. 17·90—18·50, Марки фінляндські 10·75—11·02, Марки нім. срібні 89·00.

АКЦІЇ.

Банк Польський 102·50, Цукор 35·25—35·25, Вугіль 30·00—31·25, Ліпьпоп 80·00—79·00, Модзеїв 17·50—17·75, Островець 79·75—79·75, Стараховичі 48·00—47·75, Жирардів 45·00—45·50, Габербуш 57·50—57·50

Тенденція вдержана.

ПАПЕРИ.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 73·00, серія 77·00—00·00, 2 ем. 74·00 серія 76·00—80·50, 5 конверсійна 65·62 5 залізнича 61·00—59·00, 4 прем. дол. 38·75 4 консолідаційна 61·00—60·50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів 14. серпня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2·95
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2·95
За 1 кг. масла експ. з оп. две залет	3·00
1 л. молока	·15
1 кг. яєць	1·00

Тенденція на масло сильна на молоко й яйця вдержана.

Появилися безвартісні підрібки. Щоби дістати знаменитий правдивий японський порошок, домагайтеся 15/4 6—7

КАТОL ВБИВАЄ ГАЛАПАСИ ІНСЕКТИ і под.

Оповістки.

Важне для ПП. Студентів! Українське Товариство Допомоги Студентам Українцям Вищих Шкіл м. Варшави провадить вже від 12-ох років Інтернат для студентів українців, що студіюють у Вищих Школах у Варшаві, при вул. Бруліовській 14, пом. 25/26. Хто рахує на безплатне помешкання в Інтернаті повинен скласти прохання разом із свідоцтвом незаможности на вище вказану адресу Інтернату до 26. вересня н. р. Першенство матимуть незаможні і здібні студенти. — Управа. 1547 1-1

ЛІТНИЩА

С. С. СЛУЖЕБНИЦІ Пресвятої Діви Марії ведуть в Підлютім пансіон для гостей — добірна кухня, боровинові і сірчані купелі, світло електричне і вигідні приступні. 1450 9-10

КУПНО-ПРОДАЖ

ЛЕДІВНІ — посезонова випродажа 10% опусту, Рентшнер, Леґіонів 37. 1509 5-10

ЗНАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ТОРГОВЕЛЬНИКІВ з організаційно-пропагандивним хистом приймемо на практику. Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Банк“. 1548 1-2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

КРАМАР, солідний, довголітній практик (помічник Народньої Торговлі) з добрими порученнями шукає заняття. Зголошення слати: **Теодор Шумський,** Великі Очі, пов. Яворів. 1538 2-2

МЕШКАННЯ

ШІСТЬКІМНАТНЕ (чотирофронтове) повнокомфортове помешкання, другий поверх, Бельовського 3. Вілла. Оглядати від 10—12-ої в будні. 1544 1-1

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА.** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1292 78-0

ЦІРОЧКА! Благаю прости. М. 1536 2-2

ЛІКАР шукає місця осідку. Зголошення під „Лікар“ до Адм. „Діла“. 1537 2-5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Ординатор Шпиталю Народної Лічниці

Д-р Нарциз Лукіянович

спеціяліст нервових і психічних недуг

ВЕРНУВСЯ

й ординує від 3—5 год.

1516 Львів, Сапіги 6, тел. 114-10. 1-10

ОГОЛОШЕННЯ

РОВЕРИ ДНІСТЕР НАЙЛІПШІ

3128 15—15

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. С-ки „Діло“, Львів, Ринок 10.